

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการ เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย เสนอ เป็นตารางประกอบ คำบรรยายตามลำดับต่อไปนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูล เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ข้อมูล เกี่ยวกับความต้องการรับบริการทางวิชาการ เกษตรของ เกษตรกร ในจังหวัดบุรีรัมย์
- ตอนที่ 3 เปรียบ เทียบความแตกต่างความต้องการรับบริการทางวิชาการ เกษตร ระหว่างเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ปานกลาง และล้าหลัง ด้วยการทดสอบค่าเอฟ (F-Test) และทดสอบความแตกต่างหลังจากวิเคราะห์ความแปรปรวนด้วยวิธีแบบ เชฟเฟ (Scheffe-test)
- ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับความต้องการรับบริการทางวิชาการ เกษตรในด้านต่าง ๆ

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4 สถานภาพทางด้านเพศและอายุของเกษตรกร จำแนกตามระดับการพัฒนาของหมู่บ้าน

สถานภาพ	ก้าวหน้า		ปานกลาง		ล้าหลัง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ								
ชาย	35	10.90	125	38.94	94	29.28	254	79.13
หญิง	9	2.80	22	6.85	36	11.21	67	20.87
อายุ								
20-30 ปี	4	1.24	27	8.41	15	4.67	46	14.33
31-40 ปี	13	4.04	50	15.57	45	14.01	108	33.64
41-50 ปี	17	5.29	41	12.77	44	13.70	102	31.77
51 ปีขึ้นไป	10	3.11	29	9.03	26	8.09	65	20.24

จากตารางที่ 4 ปรากฏว่า เพศและอายุของเกษตรกร เป็นดังนี้

1. เพศ จำนวนเกษตรกรซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นชายมากกว่าหญิง คือ เป็นชายจำนวน 254 คน คิดเป็นร้อยละ 79.13 ซึ่งเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า 35 คน คิดเป็นร้อยละ 10.90 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง 125 คน คิดเป็นร้อยละ 38.94 และเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนา ล้าหลัง 94 คน คิดเป็นร้อยละ 29.28 เป็นหญิงจำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 20.87 ซึ่งเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.80 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง 22 คน คิดเป็นร้อยละ 6.85 และเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนา ล้าหลัง 36 คน คิดเป็นร้อยละ 11.21

2. อายุ เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 33.64 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ซึ่งเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้าร้อยละ 4.04 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง ร้อยละ 15.57 และเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนา ล้าหลัง ร้อยละ 14.01 รองลงมา ร้อยละ 31.77 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ซึ่งเป็น

เกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 5.29 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง ร้อยละ 12.77 และ เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาต่ำหลังร้อยละ 13.70 และเกษตรกรจำนวนน้อยร้อยละ 20.24 เป็นเกษตรกรที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 3.11 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง ร้อยละ 9.03 และ เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาต่ำหลัง ร้อยละ 8.09 และเกษตรกรจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 14.33 มีอายุระหว่าง 20-30 ปี ซึ่งเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 1.24 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง ร้อยละ 8.41 และ เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาต่ำหลัง ร้อยละ 4.67

ตารางที่ 5 สถานภาพทางด้านจำนวนบุคคลที่ต้องเลี้ยงดูและที่ช่วยทำการเกษตรของเกษตรกร จำแนกตามระดับการพัฒนาของหมู่บ้าน

สถานภาพ	ก้าวหน้า		ปานกลาง		ต่ำหลัง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนบุคคลที่ต้องรับ								
พิศชอบเลี้ยงดู								
1-5 คน	23	7.16	77	23.98	67	20.87	167	52.02
6-10 คน	20	1.23	66	20.56	59	18.38	145	45.17
11-15 คน	1	0.31	4	1.24	4	1.23	9	2.80
จำนวนบุคคลที่ช่วยทำการเกษตร								
1-5 คน	39	12.14	131	40.80	111	34.57	281	87.53
6-10 คน	3	0.93	12	3.73	7	2.18	22	6.85
11-15 คน	-	-	-	-	2	0.62	2	0.62
ไม่มีคนช่วย	2	0.62	4	1.24	10	3.11	16	4.98

จากตารางที่ 5 ปรากฏว่า จำนวนบุคคลที่เกษตรกรต้องเลี้ยงดูและจำนวนบุคคลที่ช่วยทำการเกษตร เป็นดังนี้

1. จำนวนบุคคลในครอบครัวที่เกษตรกรต้องรับผิดชอบเลี้ยงดู เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 52.02 ต้องรับผิดชอบเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัว จำนวน 1-5 คน ซึ่งเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 7.16 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลางร้อยละ 23.98 และเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล้าหลัง ร้อยละ 20.87 รองลงมา ร้อยละ 45.17 ต้องรับผิดชอบเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัว 6-10 คน เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 6.23 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง ร้อยละ 20.56 และเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล้าหลัง ร้อยละ 18.38 และเกษตรกรจำนวนน้อยที่สุด ร้อยละ 2.80 ต้องรับผิดชอบเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัว 11-15 คน ซึ่งเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 0.31 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง ร้อยละ 1.24 และเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล้าหลัง ร้อยละ 1.24

2. จำนวนบุคคลที่ช่วยทำการเกษตร เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 87.53 มีผู้ช่วยทำการเกษตร จำนวน 1-5 คน ซึ่งเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 12.14 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาร้อยละ 40.80 และเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล้าหลัง ร้อยละ 34.57 รองลงมา ร้อยละ 6.85 มีผู้ช่วยทำการเกษตร จำนวน 6-10 คน เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 0.93 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง ร้อยละ 3.73 และเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล้าหลัง ร้อยละ 2.18 และเกษตรกรจำนวนน้อย ร้อยละ 0.62 มีผู้ช่วยทำการเกษตรจำนวน 11-15 คน ซึ่งเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล้าหลัง เท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 0.62 นอกจากนี้มีเกษตรกรอีกจำนวนหนึ่งไม่มีคนช่วยทำการเกษตร ซึ่งเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 0.62 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง ร้อยละ 1.24 และเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล้าหลัง ร้อยละ 3.11

ตารางที่ 6 สถานภาพทางด้านระดับการศึกษาและการอ่านเขียนหนังสือของ เกษตรกร
จำแนกตามระดับการพัฒนาของหมู่บ้าน

สถานภาพ	ก้าวหน้า		ปานกลาง		ล้าหลัง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา								
ต่ำกว่า ป.4	4	1.24	11	3.42	13	4.04	28	8.72
ป.4	36	11.21	120	37.38	103	32.08	259	80.68
ป.7 หรือเทียบเท่า	3	0.93	8	2.49	9	2.80	20	6.23
มศ.3 หรือเทียบเท่า	-	-	6	1.86	2	0.62	8	2.49
มศ.5 หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นต้น	-	-	1	0.31	-	-	1	0.31
อนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	-	-	1	0.31	-	-	1	0.31
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	-	-	-	-	-	-	-	-
ไม่เคยเข้าเรียน	1	0.31	-	-	3	0.93	4	1.24
การอ่านหนังสือ								
อ่านได้	39	12.14	144	44.85	125	38.94	308	95.95
อ่านไม่ได้	5	1.55	3	0.93	5	1.55	13	4.04
การเขียนหนังสือ								
เขียนได้	39	12.14	144	44.85	125	38.94	308	95.95
เขียนไม่ได้	5	1.55	3	0.93	5	1.55	13	4.04

จากตารางที่ 6 ปรากฏว่า ระดับการศึกษาและการอ่านเขียนหนังสือของ เกษตรกร
เป็นดังนี้

1. ระดับการศึกษา เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 80.68 มีการศึกษาระดับ ป.4
ในจำนวนนี้ เป็น เกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับพัฒนาก้าวหน้าร้อยละ 11.21 เป็นเกษตรกร
ที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับพัฒนาปานกลาง ร้อยละ 37.38 และ เป็น เกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่

มีระดับการพัฒนาแล้ว ร้อยละ 32.08 รองลงมา ร้อยละ 8.72 มีการศึกษาค่ากว่า ป.4 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 1.24 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง ร้อยละ 3.42 และเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาแล้ว ร้อยละ 4.04 รองลงมา ร้อยละ 6.23 มีการศึกษาระดับ ป.7 หรือเทียบเท่า เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 0.93 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง ร้อยละ 2.49 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาแล้ว ร้อยละ 2.80 รองลงมา ร้อยละ 2.49 มีการศึกษาระดับ ม.ศ.3 หรือเทียบเท่า เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลางและแล้วเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 1.86 และ 0.62 ตามลำดับ เกษตรกรที่มีการศึกษาระดับ ม.ศ.5 หรือประกาศนียบัตรชั้นต้น และอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง มีจำนวนเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 0.31 ซึ่งเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลางเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 0.31 และมีเกษตรกรอีกจำนวนหนึ่งร้อยละ 1.24 ไม่เคยเข้าโรงเรียน เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 0.31 และเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาแล้ว ร้อยละ 0.93

2. การอ่านหนังสือ เกษตรกรส่วนใหญ่สามารถอ่านหนังสือได้ ร้อยละ 96.95 ซึ่งเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 12.14 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง ร้อยละ 44.85 และเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาแล้ว ร้อยละ 38.94 ส่วนเกษตรกรร้อยละ 4.04 ไม่สามารถอ่านหนังสือได้ เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 1.55 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง ร้อยละ 0.93 และเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาแล้ว ร้อยละ 1.55

3. การเขียนหนังสือ เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 96.95 สามารถเขียนหนังสือได้ ซึ่งเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 32.14 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง ร้อยละ 44.85 และเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาแล้ว ร้อยละ 38.94 เกษตรกรที่ไม่สามารถเขียนหนังสือได้ ร้อยละ 4.04 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 1.55 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง ร้อยละ 0.93 และเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาแล้ว ร้อยละ 1.55

ตารางที่ 7 สถานภาพทางด้านการประกอบอาชีพของเกษตรกร จำแนกตามระดับการพัฒนาของหมู่บ้าน

การประกอบอาชีพ	ก้าวหน้า		ปานกลาง		ล้าหลัง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพหลัก								
ทำนา	41	12.77	145	45.17	129	40.18	315	98.13
ทำสวน	-		1	0.31	-		1	0.31
ทำไร่	-		1	0.31	1	0.31	2	0.62
เลี้ยงสัตว์เล็ก	-		-		-		-	
เลี้ยงสัตว์ใหญ่	2	0.62	-		-		2	0.62
เลี้ยงสัตว์ปีก	1	0.31	-		-		1	0.31
อาชีพรอง								
ทำนา	-		-		-		-	
ทำสวน	2	0.62	21	6.54	15	4.67	38	11.83
ทำไร่	12	3.73	55	17.13	45	14.01	112	34.89
เลี้ยงสัตว์เล็ก	1	0.31	3	0.93	5	1.55	9	2.80
เลี้ยงสัตว์ใหญ่	-		-		-		-	
เลี้ยงสัตว์ปีก	3	0.93	2	0.62	2	0.62	7	2.18
อื่น ๆ (โปรครระบุ)								
รับจ้าง	20	6.23	55	17.13	54	16.82	129	40.18
ค้าขาย	6	1.86	11	3.42	9	2.80	26	8.09

จากตารางที่ 7 ปรากฏว่า การประกอบอาชีพของเกษตรกร เป็นดังนี้

1. อาชีพหลัก เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 98.13 ประกอบอาชีพหลักคือ ทำนา ในจำนวนนี้เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้าร้อยละ 12.77 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง ร้อยละ 45.17 และเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล้าหลัง ร้อยละ 40.18 รองลงมา ร้อยละ 0.62 เกษตรกรมีอาชีพหลักคือ ทำไร่ และเลี้ยงสัตว์ใหญ่ ซึ่งเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลางร้อยละ

0.31 และเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล้าหลัง ร้อยละ 0.31 สำหรับเกษตรกรที่เลี้ยงสัตว์ใหญ่เป็นอาชีพหลัก อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้าเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 0.62 และเกษตรกรจำนวนน้อยที่สุดประกอบอาชีพหลักทำสวน เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง ร้อยละ 0.31 และเลี้ยงสัตว์ปีก เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้าเท่านั้น ร้อยละ 0.31

2. อาชีพรอง เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 40.28 ประกอบอาชีพรับจ้างเป็นอาชีพรอง ในจำนวนนี้เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้าร้อยละ 6.23 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง ร้อยละ 17.13 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล้าหลัง ร้อยละ 16.82 รองลงมา ร้อยละ 34.89 ทำไร่เป็นอาชีพรอง เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 3.73 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง ร้อยละ 17.13 และเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล้าหลัง ร้อยละ 14.01 เกษตรกรที่ทำสวนเป็นอาชีพรอง ร้อยละ 11.83 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 0.62 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง ร้อยละ 6.54 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล้าหลัง ร้อยละ 4.67 เกษตรกรร้อยละ 8.09 ประกอบอาชีพค้าขายเป็นอาชีพรอง ซึ่งเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้าร้อยละ 1.86 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง ร้อยละ 3.42 และเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล้าหลัง ร้อยละ 2.80 เกษตรกรร้อยละ 2.80 เลี้ยงสัตว์เล็กเป็นอาชีพรอง เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 0.31 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง ร้อยละ 0.93 และเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล้าหลัง ร้อยละ 1.55 และเกษตรกรจำนวนน้อยที่สุด ร้อยละ 2.98 ประกอบอาชีพรองคือ เลี้ยงสัตว์ปีก เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้าร้อยละ 0.93 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง ร้อยละ 0.62 และเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล้าหลัง ร้อยละ 0.62

ตารางที่ 8 สถานภาพทางการถือครองที่ดินและจำนวนที่ดินที่ใช้ในการทำการเกษตร
ของเกษตรกร จำแนกตามระดับการพัฒนาของหมู่บ้าน

สถานภาพ	ก้าวหน้า		ปานกลาง		ล้าหลัง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ลักษณะการถือครองที่ดิน								
ของตนเอง	42	13.08	120	37.38	113	35.20	275	85.66
เช่า	-		13	4.04	13	4.04	26	8.09
ของตนเองบางส่วน และเช่าบางส่วน	2	0.62	14	4.36	4	1.26	20	6.23
จำนวนที่ดินที่ใช้ในการ ทำการเกษตร								
1 - 20 ไร่	15	4.67	82	28.54	44	13.70	141	43.92
21 - 40 ไร่	13	4.04	38	11.83	64	21.18	114	35.51
41 - 60 ไร่	13	4.04	21	6.54	11	3.42	45	14.01
61 ไร่ขึ้นไป	3	0.93	11	3.42	7	2.18	21	6.54

จากตารางที่ 8 ปรากฏว่า ลักษณะการถือครองที่ดิน และจำนวนที่ดินที่เกษตรกร
ใช้ในการทำการเกษตร เป็นดังนี้คือ

1. ลักษณะการถือครองที่ดิน เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 85.66 มีที่ดินทำการเกษตร
เป็นของตนเอง ซึ่งเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 13.08 เป็น
เกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง ร้อยละ 37.38 และเป็นเกษตรกรที่อยู่ใน
หมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล้าหลัง ร้อยละ 35.20 รองลงมา ร้อยละ 8.09 เช่าที่ดินเพื่อทำการ
เกษตร ซึ่งเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง ร้อยละ 4.04 และเป็น
เกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล้าหลัง ร้อยละ 4.04 เกษตรกรจำนวนน้อยที่สุด
ร้อยละ 6.54 มีที่ดินทำการเกษตรเป็นของตนเองบางส่วน และเช่าบางส่วนเป็นเกษตรกรที่อยู่
ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 0.93 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการ
พัฒนาปานกลาง ร้อยละ 3.42 และเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล้าหลัง

ร้อยละ 2.18

2. จำนวนที่ดินที่ใช้ในการทำการเกษตร เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 43.92 มีที่ดินเพื่อทำการเกษตรระหว่าง 1-20 ไร่ ในจำนวนนี้เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้าร้อยละ 4.67 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง ร้อยละ 25.54 และเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล้าหลัง ร้อยละ 13.70 รองลงมาร้อยละ 35.51 ใช้ที่ดินทำการเกษตรระหว่าง 21-40 ไร่ เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 4.04 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง ร้อยละ 11.83 และเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล้าหลัง ร้อยละ 21.28 เกษตรกรร้อยละ 14.01 ใช้ที่ดินทำการเกษตรระหว่าง 41-60 ไร่ เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 4.04 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง ร้อยละ 6.54 และเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล้าหลัง ร้อยละ 3.42 เกษตรกรจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 6.54 ใช้ที่ดินทำการเกษตรตั้งแต่ 61 ไร่ เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 0.93 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง ร้อยละ 3.42 และเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล้าหลัง ร้อยละ 2.18

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 สถานภาพทางการเลี้ยงสัตว์ของเกษตรกรจำแนกตามระดับการพัฒนาของหมู่บ้าน

ชนิดของสัตว์*	ก้าวหน้า		ปานกลาง		ล้าหลัง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไก่พื้นบ้าน	31	9.65	110	34.26	83	25.85	224	69.78
ไก่ไข่	2	0.62	5	1.55	14	4.36	21	6.54
ไก่เนื้อ	3	0.93	11	3.42	16	4.98	30	9.34
เป็ด	25	7.78	74	23.05	65	20.24	164	51.09
โคเนื้อ	4	1.24	5	1.55	6	1.86	15	4.67
โคนม	-	-	-	-	-	-	-	-
กระบือ	31	9.65	115	35.82	102	31.77	248	77.25
สุกร	13	4.04	48	14.95	44	13.70	105	32.71
ปลา	3	0.93	11	3.42	7	2.18	21	6.54
อื่น ๆ (โปรตระกูล)								
ห่าน	-	-	2	0.62	-	-	2	0.62
ไม่ได้เลี้ยง	1	0.31	1	0.31	4	1.13	6	1.86

จากตารางที่ 9 ปรากฏว่า ชนิดต่างของสัตว์ที่เกษตรกรเลี้ยงเป็นดังนี้ เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 77.25 เลี้ยงกระบือเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 9.65 ซึ่งเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง ร้อยละ 35.82 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล้าหลัง ร้อยละ 31.77 รองลงมา ร้อยละ 69.78 เลี้ยงไก่พื้นบ้าน ในจำนวนนี้เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 9.65 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง ร้อยละ 34.26 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล้าหลัง ร้อยละ 25.85 เกษตรกรร้อยละ 51.09 เลี้ยงเป็ด

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ซึ่งเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 7.78 เป็นเกษตรกร เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง ร้อยละ 23.05 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล้าหลัง ร้อยละ 20.24 เกษตรกรร้อยละ 32.71 เลี้ยงสุกร ซึ่งเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 4.0 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง ร้อยละ 14.95 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล้าหลัง ร้อยละ 13.70 เกษตรกรร้อยละ 9.34 เลี้ยงไก่พันธุ์เนื้อ ซึ่งเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 0.93 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง ร้อยละ 3.42 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล้าหลัง ร้อยละ 4.98 เกษตรกรที่เลี้ยงไก่พันธุ์ไข่ และเลี้ยงปลา มีจำนวนเท่ากันคือ ร้อยละ 6.54 ในจำนวนนี้เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 0.62 และ 0.93 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง ร้อยละ 1.55 และ 3.42 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล้าหลัง ร้อยละ 4.36 และ 2.18 เกษตรกรจำนวนน้อยที่สุด ร้อยละ 0.62 เลี้ยงห่าน ซึ่งเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง ร้อยละ 0.62 ส่วนเกษตรกรอีกจำนวนหนึ่ง ร้อยละ 1.86 มีได้เลี้ยงสัตว์ ซึ่งเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า และปานกลาง จำนวนเท่ากันคือร้อยละ 0.31 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล้าหลัง ร้อยละ 1.24

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 สถานภาพทางด้านการปลูกพืชของเกษตรกรจำแนกตามระดับการพัฒนาของหมู่บ้าน

การปลูกพืช	ก้าวหน้า		ปานกลาง		ล่าช้า		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พืชผักสวนครัว								
ปลูก	27	8.41	125	38.94	101	31.46	253	78.81
ไม่ได้ปลูก	17	5.29	22	6.85	29	9.03	68	21.18
ไม้ผล								
ปลูก	29	9.03	128	39.87	105	32.71	262	81.61
ไม่ได้ปลูก	15	4.67	19	5.91	25	7.78	59	18.38

จากตารางที่ 10 ปรากฏว่า การปลูกพืชของเกษตรกร เป็นดังนี้

1. การปลูกพืชผักสวนครัว เกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกพืชสวนครัว ร้อยละ 78.81 ซึ่งเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 8.41 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 38.94 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล่าช้า ร้อยละ 31.46 ส่วนเกษตรกรที่ไม่ได้ปลูกพืชผักสวนครัว คิดเป็นร้อยละ 21.2 ซึ่งเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 5.29 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 6.85 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล่าช้า ร้อยละ 9.03

2. การปลูกไม้ผล เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 81.61 ปลูกไม้ผล ในจำนวนนี้เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 9.03 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 39.87 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล่าช้า ร้อยละ 32.71 เกษตรกรร้อยละ 18.38 ไม่ได้ปลูกไม้ผล ซึ่งเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 4.67 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 5.91 และ เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล่าช้า ร้อยละ 7.78

ตารางที่ 11 สถานภาพทางการใช้เครื่องทุ่นแรงช่วยในการทำการเกษตรและชนิดของเครื่องทุ่นแรงที่เกษตรกรใช้ จำแนกตามระดับการพัฒนาของหมู่บ้าน

การใช้เครื่องทุ่นแรงช่วยทำการเกษตร	ก้าวหน้า		ปานกลาง		ล่าช้า		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ใช้	8	2.49	22	6.85	16	4.98	46	14.33
ไม่ได้ใช้	36	11.21	125	38.94	114	35.51	275	85.66
ชนิดของเครื่องทุ่นแรงที่ใช้								
รถแทรกเตอร์	4	8.69	8	17.39	3	6.52	15	32.60
รถไถเดินตาม	10	21.73	9	19.56	4	8.69	23	50.00
เครื่องพ่นยาฆ่าแมลง	2	4.34	3	6.52	3	6.52	8	17.40

จากตารางที่ 11 ปรากฏว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 85.66 ไม่ได้ใช้เครื่องทุ่นแรงเพื่อช่วยทำการเกษตร เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 11.21 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 38.94 และเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล่าช้า ร้อยละ 35.51 เกษตรกร ร้อยละ 14.33 ใช้เครื่องทุ่นแรงเพื่อช่วยทำการเกษตร ซึ่งเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 2.49 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 6.85 และเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล่าช้า ร้อยละ 4.98 สำหรับชนิดของเครื่องทุ่นแรงที่ใช้ เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 50.00 ใช้รถไถเดินตาม ซึ่งเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 21.73 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 19.56 และเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล่าช้า ร้อยละ 8.69 รองลงมา ร้อยละ 32.60 ใช้รถแทรกเตอร์ ซึ่งเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 8.69 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 17.39 และเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล่าช้า ร้อยละ 6.52 มีเกษตรกรจำนวนน้อยร้อยละ 17.40 ใช้เครื่องพ่นยาฆ่าแมลงซึ่งเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 4.34 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 6.52

ร้อยละ 6.52 และเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล้าหลัง ร้อยละ 6.52

ตารางที่ 12 สถานภาพทางด้านการเป็นสมาชิกกลุ่มของเกษตรกรจำแนกตามระดับการพัฒนาของหมู่บ้าน

การเป็นสมาชิกกลุ่ม *	ก้าวหน้า		ปานกลาง		ล้าหลัง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ธนาคารเพื่อการเกษตร								
และสหกรณ์การเกษตร	17	5.29	83	25.85	47	14.64	147	45.79
เกษตรกรของหมู่บ้าน	5	1.55	16	4.98	9	2.80	30	9.34
ออมทรัพย์ของหมู่บ้าน	3	0.93	5	1.55	10	3.11	18	5.60
เกษตรกรของกรมส่งเสริม								
การเกษตร	-		7	2.18	4	1.24	11	3.42
แม่บ้านเกษตรกร	-		-		1	0.31	1	0.31
สตรีอาสาพัฒนา	-		6	1.86	8	2.49	14	4.36
อื่น ๆ (โปรดระบุ)	4	1.24	1	0.31	1	0.31	6	1.86
ไม่ได้เป็นสมาชิกของกลุ่ม								
อะไรเลย	16	4.98	39	12.14	57	17.75	112	34.89

จากตารางที่ 12 จะเห็นว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 45.79 เป็นสมาชิกของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ซึ่งเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการก้าวหน้า ร้อยละ 5.29 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง ร้อยละ 25.85 และเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล้าหลัง ร้อยละ 14.64 รองลงมา ร้อยละ 9.34 เป็นสมาชิกเกษตรกรของหมู่บ้าน ซึ่งเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ร้อยละ 1.55 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง ร้อยละ 4.98 และเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล้าหลัง ร้อยละ 2.80 เกษตรกรจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 0.31 เป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ซึ่งเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล้าหลังเท่านั้นคิดเป็นร้อยละ 0.31 และมีเกษตรกรร้อยละ 34.89 ที่ไม่ได้

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

เป็นสมาชิกของกลุ่มอะไรเลย ซึ่งเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้าร้อยละ 4.98 เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง ร้อยละ 12.14 และเป็นเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล้าหลัง ร้อยละ 17.75

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตรของเกษตรกร ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้านคือ ด้านการเกษตรทั่วไป ด้านการผลิตพืช ด้านการผลิตสัตว์ ด้านการจัดการไร่นา และด้านคหกรรมศาสตร์

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตรด้านการเกษตรทั่วไปของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า

ความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตร	\bar{X}	§.D.	แปลความ
1. การบำรุงรักษาดินให้เหมาะแก่การปลูกพืช	3.95	1.21	มาก
2. การชลประทานเพื่อการเกษตร	4.04	1.11	มาก
3. วิธีการใช้ปุ๋ยเคมี	3.90	1.11	มาก
4. วิธีการทำและใช้ปุ๋ยหมัก	3.97	1.08	มาก
5. การป้องกันและกำจัดศัตรูพืชที่สำคัญ	4.09	1.03	มาก
6. หลักและวิธีการขยายพันธุ์พืช	3.95	1.14	มาก
7. หลักการปรับปรุงและบำรุงรักษาพันธุ์พืช	3.81	1.10	มาก
8. การทำเชื้อเห็ดและการเพาะเห็ด	4.13	0.97	มาก
9. หลักการเลี้ยงสัตว์ทั่วไป	3.79	1.04	มาก
10. อาหารและวิธีการให้อาหารสัตว์	3.70	1.02	มาก
11. โรคระบาดที่สำคัญในสัตว์และการป้องกันรักษาโรค	4.13	1.02	มาก
12. การปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ไปพร้อมกันในเนื้อที่เดียวกัน	3.81	1.28	มาก
13. การดูแลรักษาเครื่องมือทุ่นแรงที่ใช้ในไร่นา	3.52	1.47	มาก
รวม	3.90	0.17	มาก

จากตารางที่ 13 จะเห็นว่าความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตรด้านการเกษตรทั่วไปของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า เมื่อพิจารณาภาพรวม จะมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$)

เมื่อพิจารณาความต้องการรับบริการความรู้แต่ละเรื่อง พบว่า เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้เรื่อง การทำเชื้อเห็ดและการเพาะเห็ด โรคระบาดที่สำคัญในวัชพืชรองลงมาได้แก่ การป้องกันและกำจัดศัตรูพืชที่สำคัญ ($\bar{X} = 4.13$) รองลงมาได้แก่ การป้องกันและกำจัดศัตรูพืชที่สำคัญ ($\bar{X} = 4.09$) การชลประทานเพื่อการเกษตร ($\bar{X} = 4.04$) วิธีการทำและใช้ปุ๋ยหมัก ($\bar{X} = 3.97$) การบำรุงรักษาดินให้เหมาะแก่การปลูกพืช และหลักและวิธีการขยายพันธุ์พืช มีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.95$) วิธีการใช้ปุ๋ยเคมี ($\bar{X} = 3.90$) หลักการปรับปรุงและบำรุงรักษาพันธุ์พืชและการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ไปพร้อมกันในพื้นที่เดียวกัน มีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.81$) หลักการเลี้ยงสัตว์ทั่วไป ($\bar{X} = 3.79$) อาหารและวิธีการให้อาหารสัตว์ ($\bar{X} = 3.70$) และการดูแลรักษาเครื่องมือทุ่นแรงที่ใช้ในไร่นา ($\bar{X} = 3.52$) เรียงตามลำดับ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพึงพอใจการรับบริการทางวิชาการ เกษตรด้านการผลิตพืช ของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า

ความต้องการรับบริการ		ด้านการผลิตพืชโดยทั่วไป			ด้านพันธุ์และแหล่งพันธุ์			ด้านการเตรียมดิน			ด้านการบำรุงดูแลรักษา			ด้านศัตรูพืชและการป้องกันกำจัด			ด้านการเก็บเกี่ยวและ การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว		
ทางวิชาการ	เกษตร	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. การปลูกข้าว		4.52	1.19	มากที่สุด	4.47	1.22	มาก	4.00	1.36	มาก	4.43	1.08	มาก	4.36	1.16	มาก	4.18	1.31	มาก
2. การปลูกข้าวโพด		3.29	1.40	ปานกลาง	3.31	1.37	ปานกลาง	3.34	1.39	ปานกลาง	3.27	1.35	ปานกลาง	3.31	1.36	ปานกลาง	3.18	1.38	ปานกลาง
3. การปลูกข้าวฟ่าง		2.15	1.47	น้อย	2.25	1.48	น้อย	2.31	1.39	น้อย	2.29	1.42	น้อย	2.31	1.44	น้อย	2.20	1.28	น้อย
4. การปลูกถั่ว		2.52	1.59	ปานกลาง	2.52	1.51	ปานกลาง	2.38	1.40	น้อย	2.47	1.50	น้อย	2.45	1.54	น้อย	2.36	1.36	น้อย
5. การปลูกปอ		2.72	1.66	ปานกลาง	2.72	1.64	ปานกลาง	2.75	1.46	ปานกลาง	2.65	1.53	น้อย	2.59	1.60	ปานกลาง	2.70	1.56	ปานกลาง
6. การปลูกงา		2.65	1.65	ปานกลาง	2.63	1.65	ปานกลาง	2.52	1.51	ปานกลาง	2.65	1.61	น้อย	2.61	1.58	ปานกลาง	2.63	1.57	ปานกลาง
7. การปลูกถั่วลิสง		3.43	1.53	ปานกลาง	3.29	1.57	ปานกลาง	3.09	1.56	ปานกลาง	3.25	1.51	ปานกลาง	3.22	1.47	ปานกลาง	3.22	1.41	ปานกลาง
8. การปลูกถั่วเหลือง		3.06	1.64	ปานกลาง	2.97	1.56	ปานกลาง	2.97	1.53	ปานกลาง	3.06	1.54	ปานกลาง	3.13	1.56	ปานกลาง	3.06	1.51	ปานกลาง
9. การปลูกถั่วเขียว		3.04	1.55	ปานกลาง	2.90	1.49	ปานกลาง	2.97	1.50	ปานกลาง	2.95	1.39	ปานกลาง	3.02	1.48	ปานกลาง	3.02	1.47	ปานกลาง
10. การปลูกมันสำปะหลัง		2.98	1.66	ปานกลาง	2.90	1.56	ปานกลาง	1.81	1.58	ปานกลาง	2.93	1.59	ปานกลาง	2.84	1.62	ปานกลาง	2.95	1.56	ปานกลาง
11. การปลูกหม่อน		2.84	1.66	ปานกลาง	2.79	1.62	ปานกลาง	2.70	1.53	ปานกลาง	2.70	1.54	ปานกลาง	2.75	1.58	ปานกลาง	2.65	1.52	ปานกลาง
12. การปลูกมะม่วง		4.04	1.23	มาก	3.90	1.29	มาก	3.79	1.23	มาก	3.84	1.27	มาก	3.90	1.21	มาก	3.84	1.18	มาก
13. การปลูกกล้วย		3.63	1.33	มาก	3.61	1.26	มาก	3.45	1.30	ปานกลาง	3.54	1.24	มาก	3.52	1.22	มาก	3.54	1.17	มาก
14. การปลูกน้อยหน่า		3.65	1.36	มาก	3.52	1.33	มาก	3.47	1.19	ปานกลาง	3.50	1.28	มาก	3.54	1.31	มาก	3.47	1.28	ปานกลาง
15. การปลูกขนุน		3.47	1.48	ปานกลาง	3.50	1.42	มาก	3.43	1.30	ปานกลาง	3.45	1.38	ปานกลาง	3.45	1.42	ปานกลาง	3.47	1.30	ปานกลาง
16. การปลูกมะละกอ		3.65	1.34	มาก	3.65	1.29	มาก	3.50	1.28	มาก	3.52	1.33	มาก	3.63	1.31	มาก	3.47	1.32	ปานกลาง
17. การปลูกกล้วย		3.38	1.43	ปานกลาง	3.31	1.45	ปานกลาง	3.22	1.42	ปานกลาง	3.34	1.31	ปานกลาง	3.20	1.45	ปานกลาง	3.13	1.37	ปานกลาง
18. การปลูกส้มโอ		2.90	1.44	ปานกลาง	2.95	1.88	ปานกลาง	2.79	1.26	ปานกลาง	2.86	1.39	ปานกลาง	2.83	1.45	ปานกลาง	2.86	1.35	ปานกลาง
19. การปลูกแตงโม		3.34	1.50	ปานกลาง	3.29	1.56	ปานกลาง	3.20	1.45	ปานกลาง	3.25	1.48	ปานกลาง	3.22	1.47	ปานกลาง	3.22	1.41	ปานกลาง
20. การปลูกพืชผักตระกูลมะเขือ		3.77	1.27	มาก	3.72	1.30	มาก	3.68	1.28	มาก	3.59	1.33	มาก	3.75	1.27	มาก	3.59	1.35	มาก
21. การปลูกข้าวโพดฝักอ่อน		3.04	1.38	ปานกลาง	3.15	1.50	ปานกลาง	3.00	1.38	ปานกลาง	3.00	1.36	ปานกลาง	3.04	1.46	ปานกลาง	3.06	1.42	ปานกลาง
22. การปลูกพริก		3.68	1.41	มาก	3.63	1.45	มาก	3.59	1.36	มาก	3.59	1.40	มาก	3.59	1.45	มาก	3.56	1.43	มาก
23. การปลูกพืชผักตระกูลแตง		3.52	1.43	มาก	3.54	1.42	มาก	3.38	1.36	ปานกลาง	3.56	1.37	มาก	3.38	1.45	ปานกลาง	3.34	1.44	ปานกลาง
24. การปลูกพืชผักตระกูลกระหล่ำ		3.75	1.41	มาก	3.77	1.39	มาก	3.65	1.36	มาก	3.52	1.43	มาก	3.65	1.41	มาก	3.59	1.40	มาก
25. การปลูกพืชผักตระกูลถั่ว		3.90	1.39	มาก	3.79	1.35	มาก	3.72	1.37	มาก	3.63	1.39	มาก	3.75	1.39	มาก	3.68	1.32	มาก
รวม		3.31	0.53	ปานกลาง	3.28	0.50	ปานกลาง	3.16	0.45	ปานกลาง	3.23	0.48	ปานกลาง	3.24	0.49	ปานกลาง	3.19	0.46	ปานกลาง

จากตารางที่ 14 จะเห็นว่าความต้องการรับบริการทางวิชาการ เกษตร ด้านการ
ผลิตพืชของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า เมื่อพิจารณาภาพรวม จะมีความ
ต้องการโดยทั่วไป และความต้องการเฉพาะด้านอยู่ในระดับปานกลางเรียงตามลำดับดังนี้คือ
ความต้องการรับบริการความรู้ด้านการผลิตพืชโดยทั่วไปมีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 3.31$) รองลงมาได้
แก่ ความต้องการรับบริการความรู้ด้านพันธุ์และแหล่งพันธุ์ของพืช ($\bar{X} = 3.28$) ความต้องการ
รับบริการความรู้ด้านศัตรูพืชและการป้องกันกำจัด ($\bar{X} = 3.24$) ความต้องการรับบริการความ
รู้ด้านการดูแลบำรุงรักษาพืช ($\bar{X} = 3.23$) ความต้องการรับบริการความรู้ด้านการเก็บเกี่ยว
และการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว ($\bar{X} = 3.19$) และความต้องการรับบริการความรู้ด้านการ
เตรียมดินเพื่อปลูกพืช ($\bar{X} = 3.18$) โดยทั่วไปเกี่ยวกับการ

เมื่อพิจารณาความต้องการโดยทั่วไป เกี่ยวกับการรับบริการความรู้ด้านการผลิตพืชแต่
ละประเภท พบว่า เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้เกี่ยวกับด้านนี้ในระดับมากที่สุด
เพียง 1 ประเภทคือ การปลูกข้าว ($\bar{X} = 4.52$) สำหรับความต้องการรับบริการความรู้ใน
ระดับมากมี 9 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ การปลูกมะม่วงมีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.04$) รอง
ลงมาได้แก่การปลูกพืชผักตระกูลถั่ว ($\bar{X} = 3.90$) การปลูกพืชผักตระกูลมะเขือ ($\bar{X} = 3.77$)
การปลูกพืชผักตระกูลกระหล่ำ ($\bar{X} = 3.75$) การปลูกพริก ($\bar{X} = 3.68$) การปลูกมะละกอ
และน้อยหน่ามีค่าเท่ากัน ($X = 3.65$) การปลูกกล้วย ($X = 3.63$) การปลูกพืชผักตระกูลแตง
($\bar{X} = 3.52$) และมีความต้องการรับบริการความรู้ในระดับปานกลาง 14 ประเภท เรียงตาม
ลำดับดังนี้คือ การปลูกขนุนมีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 3.47$) รองลงมาได้แก่การปลูกถั่วลิสง ($X = 3.43$)
การปลูกละมุด ($\bar{X} = 3.38$) การปลูกแตงโม ($\bar{X} = 3.34$) การปลูกข้าวโพด ($\bar{X} = 3.29$)
การปลูกถั่วเหลือง ($\bar{X} = 3.06$) การปลูกข้าวโพดฝักอ่อน และการปลูกถั่วเขียวมีค่าเท่ากัน
($\bar{X} = 3.04$) การปลูกมันสำปะหลัง ($\bar{X} = 2.93$) การปลูกส้มโอ ($\bar{X} = 2.90$) การปลูกหม่อน
($\bar{X} = 2.84$) การปลูกปอ ($\bar{X} = 2.72$) การปลูกงา ($\bar{X} = 2.65$) การปลูกอ้อย ($\bar{X} = 2.52$)
นอกจากนี้เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้ในระดับน้อยเพียง 1 ประเภทคือ การปลูก
ข้าวฟ่าง ($\bar{X} = 2.15$)

เมื่อพิจารณาเฉพาะความต้องการรับบริการความรู้ด้านพันธุ์และแหล่งพันธุ์ของพืช
ประเภทต่าง ๆ พบว่า เกษตรกรมีความต้องการในระดับมาก 11 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้
คือ ข้าว มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.47$) รองลงมาได้แก่มะม่วง ($\bar{X} = 3.90$) พืชผักตระกูลถั่ว

($\bar{X} = 3.79$) พืชผักตระกูลกระหล่ำ ($\bar{X} = 3.77$) พืชผักตระกูลมะเขือ ($\bar{X} = 3.72$) มะละกอ ($\bar{X} = 3.65$) พริก ($\bar{X} = 3.63$) กล้วย ($\bar{X} = 3.61$) พืชผักตระกูลแตง ($\bar{X} = 3.54$) น้อยหน่า ($\bar{X} = 3.52$) ขนุน ($\bar{X} = 3.50$) สำหรับความต้องการในระดับปานกลางมี 13 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ ข้าวโพดและละมุดมีค่าเท่ากันคือ ($\bar{X} = 3.31$) ถั่วลิสงและแตงโมมีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.29$) ถั่วเหลือง ($\bar{X} = 2.97$) ส้มโอ ($\bar{X} = 2.95$) ถั่วเขียวและมันสำปะหลังมีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 2.90$) หม่อน ($\bar{X} = 2.79$) ปอ ($\bar{X} = 2.72$) งา ($\bar{X} = 2.63$) อ้อย ($\bar{X} = 2.52$) นอกจากนี้เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้ในระดับน้อยเพียง 1 ประเภทคือข้าวฟ่าง ($\bar{X} = 2.25$)

เมื่อพิจารณาเฉพาะความต้องการรับบริการความรู้ด้านการเตรียมดินเพื่อปลูกพืชประเภทต่าง ๆ พบว่า เกษตรกรมีความต้องการในระดับมาก 7 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ ข้าวมีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมาได้แก่มะม่วง ($\bar{X} = 3.79$) พืชผักตระกูลถั่ว ($\bar{X} = 3.72$) พืชผักตระกูลมะเขือ ($\bar{X} = 3.68$) พืชผักตระกูลกระหล่ำ ($\bar{X} = 3.65$) พริก ($\bar{X} = 3.59$) มะละกอ ($\bar{X} = 3.50$) สำหรับความต้องการในระดับปานกลางมี 16 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้ น้อยหน่า ($\bar{X} = 3.47$) กล้วย ($\bar{X} = 3.45$) ขนุน ($\bar{X} = 3.43$) พืชผักตระกูลแตง ($\bar{X} = 3.38$) ข้าวโพด ($\bar{X} = 3.34$) ละมุด ($\bar{X} = 3.22$) แตงโม ($\bar{X} = 3.20$) ถั่วลิสง ($\bar{X} = 3.09$) ข้าวโพดฝักอ่อน ($\bar{X} = 3.00$) ถั่วเหลืองและถั่วเขียวมีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 2.97$) มันสำปะหลัง ($\bar{X} = 2.81$) ส้มโอ ($\bar{X} = 2.79$) ปอ ($\bar{X} = 2.75$) หม่อน ($\bar{X} = 2.70$) งา ($\bar{X} = 2.52$) นอกจากนี้เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้ในระดับน้อย 2 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้ อ้อย ($\bar{X} = 2.38$) ข้าวฟ่าง ($\bar{X} = 2.31$)

เมื่อพิจารณาเฉพาะความต้องการรับบริการความรู้ด้านการดูแลบำรุงรักษาพืชประเภทต่าง ๆ พบว่า เกษตรกรมีความต้องการในระดับมาก 10 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ ข้าวมีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.43$) รองลงมาได้แก่ มะม่วง ($\bar{X} = 3.84$) พืชผักตระกูลถั่ว ($\bar{X} = 3.63$) พืชผักตระกูลมะเขือ ($\bar{X} = 3.59$) พืชผักตระกูลแตง ($\bar{X} = 3.56$) กล้วย ($\bar{X} = 3.54$) มะละกอและพืชผักตระกูลกระหล่ำมีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.52$) น้อยหน่า ($\bar{X} = 3.50$) สำหรับความต้องการในระดับปานกลางมี 11 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้ ขนุน มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 3.45$) รองลงมาได้แก่ ละมุด ($\bar{X} = 3.34$) ข้าวโพด ($\bar{X} = 3.27$) ถั่วลิสงและแตงโมมีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.25$) ถั่วเหลือง ($\bar{X} = 3.06$) ข้าวโพดฝักอ่อน ($\bar{X} = 3.00$) ถั่วเขียว ($\bar{X} = 2.95$)

มันสำปะหลัง ($\bar{X} = 2.93$) ส้มโอ ($\bar{X} = 2.86$) หม่อน ($\bar{X} = 2.70$) นอกจากนี้เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้ในระดับน้อย 4 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้ ปอ และงามีค่าสูงสุดเท่ากัน ($\bar{X} = 2.65$) รองลงมาได้แก่ อ้อย ($\bar{X} = 2.47$) และข้าวฟ่าง ($\bar{X} = 2.29$)

เมื่อพิจารณาเฉพาะความต้องการรับบริการความรู้ด้านศัตรูของพืชประเภทต่าง ๆ และการป้องกันกำจัด พบว่า เกษตรกรมีความต้องการในระดับมาก 9 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้ คือ ข้าว มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.36$) รองลงมาได้แก่ มะม่วง ($\bar{X} = 3.90$) พืชผักตระกูลมะเขือ และถั่วมีค่าเท่ากันคือ ($\bar{X} = 3.75$) พืชผักตระกูลกระหล่ำ ($\bar{X} = 3.65$) มะละกอ ($\bar{X} = 3.63$) พริก ($\bar{X} = 3.59$) สำหรับความต้องการในระดับปานกลางมี 14 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้ คือ กล้วย มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 3.52$) รองลงมาได้แก่พืชผักตระกูลแตง ($\bar{X} = 3.38$) ข้าวโพด ($\bar{X} = 3.31$) ถั่วลิสงและแตงโมมีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.22$) ละคร ($\bar{X} = 3.20$) ถั่วเหลือง ($\bar{X} = 3.13$) ข้าวโพดฝักอ่อน ($\bar{X} = 3.04$) ถั่วเขียว ($\bar{X} = 3.02$) มันสำปะหลัง ($\bar{X} = 2.84$) ส้มโอ ($\bar{X} = 2.83$) หม่อน ($\bar{X} = 2.75$) งา ($\bar{X} = 2.61$) ปอ ($\bar{X} = 2.59$) นอกจากนี้เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้ในระดับน้อย 2 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ อ้อย ($\bar{X} = 2.45$) ข้าวฟ่าง ($\bar{X} = 2.31$)

เมื่อพิจารณาเฉพาะความต้องการรับบริการความรู้ด้านการเก็บเกี่ยวและการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวของพืชแต่ละประเภทพบว่า เกษตรกรมีความต้องการในระดับมาก 7 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ ข้าว มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.18$) รองลงมาได้แก่ มะม่วง ($\bar{X} = 3.84$) พืชผักตระกูลถั่ว ($\bar{X} = 3.68$) พืชผักตระกูลมะเขือและตระกูลกระหล่ำมีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.59$) พริก ($\bar{X} = 3.56$) กล้วย ($\bar{X} = 3.54$) สำหรับความต้องการในระดับปานกลางมี 16 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ น้อยหน่า ขนุน และมะละกอมีค่าสูงสุดเท่ากันคือ ($\bar{X} = 3.47$) รองลงมาได้แก่พืชผักตระกูลแตง ($\bar{X} = 3.34$) ถั่วลิสงและแตงโม มีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.22$) ข้าวโพด ($\bar{X} = 3.18$) ละคร ($\bar{X} = 3.13$) ถั่วเหลืองและข้าวโพดฝักอ่อนมีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.06$) ถั่วเขียว ($\bar{X} = 3.02$) มันสำปะหลัง ($\bar{X} = 2.95$) ปอ ($\bar{X} = 2.70$) ส้มโอ ($\bar{X} = 2.66$) หม่อน ($\bar{X} = 2.65$) งา ($\bar{X} = 2.65$) นอกจากนี้เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้ในระดับน้อย 2 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ อ้อย ($\bar{X} = 2.36$) ข้าวฟ่าง ($\bar{X} = 2.20$)

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตรด้านการผลิตสัตว์
ของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า

ความต้องการรับบริการ ทางวิชาการ เกษตร ประเภทของสัตว์	ด้านการผลิตสัตว์โดยทั่วไป			ด้านพันธุ์และแห่งพันธุ์			ด้านวิธีการเลี้ยงดู			ด้านโรคและการป้องกันรักษา			ด้านวิธีการตอน		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
	1. การเลี้ยงกระบือ	4.06	1.35	มาก	4.09	1.25	มาก	4.02	1.30	มาก	4.04	1.29	มาก	4.02	1.35
2. การเลี้ยงโคเนื้อ	2.95	1.72	ปานกลาง	3.16	1.72	ปานกลาง	2.95	1.62	ปานกลาง	3.00	1.64	ปานกลาง	2.88	1.58	ปานกลาง
3. การเลี้ยงสุกร	3.93	1.24	มาก	3.81	1.31	มาก	3.70	1.28	มาก	3.77	1.19	มาก	3.75	1.33	มาก
4. การเลี้ยงไก่พื้นบ้าน	4.20	1.33	มาก	4.02	1.33	มาก	3.81	1.43	มาก	4.00	1.36	มาก	4.00	1.34	มาก
5. การเลี้ยงโคนม	2.43	1.67	น้อย	2.77	1.75	ปานกลาง	2.52	1.59	ปานกลาง	2.36	1.54	น้อย			
6. การเลี้ยงไก่ไข่	3.06	1.59	ปานกลาง	3.06	1.53	ปานกลาง	3.02	1.48	ปานกลาง	3.18	1.43	ปานกลาง			
7. การเลี้ยงไก่เนื้อ	2.95	1.58	ปานกลาง	3.11	1.52	ปานกลาง	3.02	1.47	ปานกลาง	3.04	1.44	ปานกลาง			
8. การเลี้ยงเป็ด	3.40	1.57	ปานกลาง	3.40	1.49	ปานกลาง	3.50	1.50	มาก	3.47	1.43	ปานกลาง			
9. การเลี้ยงปลา	3.52	1.53	มาก	3.54	1.37	มาก	3.54	1.40	มาก	3.43	1.48	ปานกลาง			
10. การเลี้ยงผึ้ง	2.52	1.69	ปานกลาง	2.40	1.58	น้อย	2.43	1.56	น้อย	2.31	1.55	น้อย			
11. การเลี้ยงไหม	2.61	1.66	ปานกลาง	2.72	1.54	ปานกลาง	2.79	1.63	ปานกลาง	2.65	1.59	ปานกลาง			
รวม	3.25	0.61	ปานกลาง	3.28	0.54	ปานกลาง	3.20	0.53	ปานกลาง	3.20	0.60	ปานกลาง	3.66	0.53	มาก

จากตารางที่ 15 จะเห็นว่าความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตร ด้านการ
ผลิตสัตว์ของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า เมื่อพิจารณาภาพรวมจะมี
ความต้องการโดยทั่วไป และความต้องการเฉพาะด้านอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน และปานกลาง
4 ด้าน ดังนี้คือ เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้ในระดับมาก ด้านวิธีการตอนสัตว์
สำหรับความต้องการรับบริการความรู้ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับดังนี้คือ ความต้องการ
รับบริการความรู้ด้านพันธุ์และแหล่งพันธุ์ มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 3.28$) รองลงมาได้แก่ ความต้องการ
การรับบริการความรู้ด้านผลิตสัตว์โดยทั่วไป ($\bar{X} = 3.25$) ความต้องการรับบริการความรู้
ด้านวิธีการเลี้ยงดูสัตว์และด้านโรคของสัตว์และการป้องกันรักษามีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.20$)

เมื่อพิจารณาความต้องการโดยทั่วไป เกี่ยวกับการรับบริการความรู้ด้านการผลิตสัตว์
แต่ละประเภท พบว่า เกษตรกรมีความต้องการอยู่ในระดับมาก 4 ประเภท เรียงตามลำดับ
ดังนี้คือ การเลี้ยงไก่พื้นบ้านมีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.20$) รองลงมาได้แก่การเลี้ยงกระบือ
($\bar{X} = 4.06$) การเลี้ยงสุกร ($\bar{X} = 3.93$) การเลี้ยงปลา ($\bar{X} = 3.52$) สำหรับความต้องการ
การในระดับปานกลางมี 6 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ การเลี้ยงเบ็ด ($\bar{X} = 3.40$)
การเลี้ยงไก่ไข่ ($\bar{X} = 3.06$) การเลี้ยงโคเนื้อ และไก่เนื้อมีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 2.95$) การ
เลี้ยงไหม ($\bar{X} = 2.81$) การเลี้ยงผึ้ง ($\bar{X} = 2.52$) นอกจากนี้เกษตรกรมีความต้องการรับ
บริการความรู้ในระดับน้อยเพียง 1 ประเภท คือ การเลี้ยงโคนม ($\bar{X} = 2.43$)

เมื่อพิจารณาเฉพาะความต้องการรับบริการความรู้ด้านพันธุ์และแหล่งพันธุ์ของสัตว์
ประเภทต่าง ๆ พบว่า เกษตรกรมีความต้องการอยู่ในระดับมาก 4 ประเภท เรียงตามลำดับ
ดังนี้คือ กระบือ มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.09$) รองลงมาได้แก่ ไก่พื้นบ้าน ($\bar{X} = 4.02$) สุกร
($\bar{X} = 3.81$) ปลา ($\bar{X} = 3.54$) สำหรับความต้องการในระดับปานกลางมี 6 ประเภท เรียง
ตามลำดับดังนี้คือ เบ็ด มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 3.40$) รองลงมาได้แก่ โคเนื้อ ($\bar{X} = 3.18$) ไก่
เนื้อ ($\bar{X} = 3.11$) ไก่ไข่ ($\bar{X} = 3.06$) โคนม ($\bar{X} = 2.77$) ไหม ($\bar{X} = 2.72$) นอกจากนี้
นี้เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้ในระดับน้อยเพียง 1 ประเภท คือ ผึ้ง ($\bar{X} = 2.40$)

เมื่อพิจารณาเฉพาะความต้องการรับบริการความรู้ด้านวิธีการเลี้ยงดูสัตว์ประเภท
ต่าง ๆ พบว่า เกษตรกรมีความต้องการอยู่ในระดับมาก 5 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้ คือ
กระบือ มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.02$) รองลงมาได้แก่ ไก่พื้นบ้าน ($\bar{X} = 3.81$) สุกร ($\bar{X} = 3.70$)
ปลา ($\bar{X} = 3.54$) เบ็ด ($\bar{X} = 3.50$) สำหรับความต้องการในระดับปานกลางมี 5 ประเภท
เรียงตามลำดับดังนี้คือ ไก่ไข่ และไก่เนื้อมีค่าสูงสุดเท่ากัน ($\bar{X} = 3.02$) โคเนื้อ ($\bar{X} = 2.95$)

ไหม ($\bar{X} = 2.79$) โคนม ($\bar{X} = 2.52$) นอกจากนี้เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้
ในระดับน้อยเพียง 1 ประเภท คือ หุ้ง ($\bar{X} = 2.43$)

เมื่อพิจารณาเฉพาะความต้องการรับบริการความรู้ด้านโรคของสัตว์ ประเภทต่าง ๆ
และการป้องกันรักษา พบว่า เกษตรกรมีความต้องการอยู่ในระดับมาก 3 ประเภท เรียงตาม
ลำดับดังนี้คือ กระบือ มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.04$) รองลงมาได้แก่ ไก่พื้นบ้าน ($\bar{X} = 4.00$)
สุกร ($\bar{X} = 3.77$) สำหรับความต้องการในระดับปานกลางมี 6 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้
คือ เป็ด ($\bar{X} = 3.47$) ปลา ($\bar{X} = 3.43$) ไก่ไข่ ($\bar{X} = 3.18$) ไก่เนื้อ ($\bar{X} = 3.04$)
โคเนื้อ ($\bar{X} = 3.00$) ไหม ($\bar{X} = 2.65$) นอกจากนี้เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้ใน
ระดับน้อย 2 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ โคนม ($\bar{X} = 2.36$) หุ้ง ($\bar{X} = 2.31$)

เมื่อพิจารณาเฉพาะความต้องการรับบริการความรู้ด้านวิธีการตอนสัตว์ประเภทต่างๆ
พบว่า เกษตรกรมีความต้องการอยู่ในระดับมาก 3 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ กระบือ มี
ค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.02$) รองลงมาได้แก่ ไก่พื้นบ้าน ($\bar{X} = 4.00$) สุกร ($\bar{X} = 3.75$) สำหรับ
ความต้องการรับบริการความรู้ในระดับปานกลางมีเพียง 1 ประเภทคือ โคนม ($\bar{X} = 2.88$)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการรับบริการ
ทางวิชาการเกษตรด้านการจัดการไร่นาของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้าน
ที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า

บริการทางวิชาการเกษตร	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. หลักและวิธีจัดตั้งสหกรณ์การเกษตร	3.81	1.22	มาก
2. แหล่งเงินทุนเพื่อการเกษตรและวิธีกู้ยืม	4.06	1.10	มาก
3. การลงทุนและการหาเงินทุนหมุนเวียน	3.79	1.13	มาก
4. หลักการตัดสินใจในการผลิตผลิตทางการเกษตรเพื่อการค้า	3.54	1.19	มาก
5. วิธีดำเนินการผลิตเพื่อการค้า	3.79	1.17	มาก
6. วิธีการตลาดเพื่อจำหน่ายผลผลิต	3.93	1.26	มาก
7. วิธีการขนส่งสินค้าเกษตรกรรม	3.70	1.28	มาก
8. มาตรฐานและคุณภาพของผลิตผลเกษตร	3.79	1.24	มาก
9. การกำหนดราคาและการเคลื่อนไหวราคาของสินค้าเกษตร	4.04	1.16	มาก
10. การบรรจุและเก็บรักษาผลผลิตเกษตร	3.65	1.18	มาก
11. กฎหมายเกี่ยวกับที่ดิน	3.81	1.22	มาก
12. กฎหมายชลประทาน	3.59	1.28	มาก
13. พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์	3.70	1.17	มาก
14. พระราชบัญญัติกักกันพืช	3.43	1.33	ปานกลาง
15. พระราชบัญญัติการควบคุมโยกย้ายสัตว์	3.34	1.32	ปานกลาง
16. พระราชบัญญัติการฆ่าสัตว์	3.43	1.35	ปานกลาง
17. พระราชบัญญัติควบคุมพิษหรือการใช้ยาฆ่าแมลง	3.65	1.16	มาก
รวม	3.70	0.20	มาก

จากตารางที่ 16 จะเห็นว่าความต้องการรับบริการทางวิชาการ เกษตรด้านการจัดการไร่นา ของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า เมื่อพิจารณาภาพรวมจะมีความต้องการในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$)

เมื่อพิจารณาความต้องการรับบริการความรู้แต่ละเรื่อง พบว่า เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้ในระดับมาก 14 เรื่อง เรียงตามลำดับดังนี้ แหล่งเงินทุนเพื่อการเกษตร และวิธีการถุ่ยมีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.06$) รองลงมาได้แก่ การกำหนดราคาและการเคลื่อนไหวยราคาของสินค้าเกษตร ($\bar{X} = 4.04$) วิธีการตลาดเพื่อจำหน่ายผลผลิต ($\bar{X} = 3.93$) หลักและวิธีจัดตั้งสหกรณ์การเกษตร และกฎหมายเกี่ยวกับที่ดินมีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.81$) การลงทุนและการหาเงินทุนหมุนเวียน และวิธีดำเนินการผลิตเพื่อการค้า และมาตรฐานและคุณภาพของผลิตผลเกษตรมีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.79$) วิธีการขนส่งสินค้าเกษตรกรรมและพระราชบัญญัติโรครูปโรคสัตว์ มีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.70$) การบรรจุและเก็บรักษาผลผลิตเกษตร และพระราชบัญญัติวัตถุมีพิษหรือการใช้ยาฆ่าแมลง มีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.65$) กฎหมายชลประทาน ($\bar{X} = 3.59$) หลักการตัดสินใจในการผลิตผลผลิตทางการเกษตรเพื่อการค้า ($\bar{X} = 3.54$) สำหรับความต้องการรับบริการความรู้ในระดับปานกลางมี 3 เรื่อง เรียงตามลำดับดังนี้ คือ พระราชบัญญัติกักกันพืช และพระราชบัญญัติการฆ่าสัตว์ มีค่าสูงสุดเท่ากัน ($\bar{X} = 3.43$) พระราชบัญญัติการควบคุมโยกย้ายสัตว์ ($\bar{X} = 3.34$)

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1.7 ค่าเฉลี่ยและ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตรด้านคหกรรมศาสตร์ ของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า

บริการทางวิชาการเกษตร	\bar{X}	S.D	แปลความ
1. วิธีการใหม่ ๆ ในการแปรรูป ผลผลิตทางการเกษตร	3.77	1.39	มาก
2. หลักการถนอม ผลิตผลที่ได้จากพืช	3.75	1.34	มาก
3. หลักการถนอม ผลิตผลที่ได้จากสัตว์	3.84	1.18	มาก
4. การเก็บรักษาและ สงวนคุณภาพประโยชน์ของอาหาร	3.77	1.36	มาก
5. การรับประทานอาหารเพื่อให้ร่างกายได้รับสารอาหารที่ถูกต้อง	3.77	1.17	มาก
6. การดูแลรักษาบ้านที่อยู่อาศัยให้ถูกหลักอนามัย	3.61	1.22	มาก
7. การประดิษฐ์สิ่งของจากวัสดุเหลือใช้จากผลิตผลเกษตร	3.40	1.45	ปานกลาง
8. การปฐมพยาบาลขั้นต้น	3.95	1.34	มาก
9. การวางแผนครอบครัว	3.06	1.51	ปานกลาง
รวม	3.65	0.27	มาก

จากตารางที่ 1.7 จะเห็นว่าความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตรด้านคหกรรมศาสตร์ของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า เมื่อพิจารณาภาพรวมจะมีความต้องการในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$)

เมื่อพิจารณาความต้องการรับบริการความรู้แต่ละเรื่อง พบว่า เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้ในระดับมาก 7 เรื่อง เรียงตามลำดับ ดังนี้ คือ การปฐมพยาบาลขั้นต้น มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 3.95$) รองลงมาได้แก่ หลักการถนอมผลิตผลที่ได้จากสัตว์ ($\bar{X} = 3.84$) วิธีการใหม่ ๆ ในการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร และการรับประทานอาหารเพื่อให้ร่างกายได้รับสารอาหารที่ถูกต้อง และการเก็บรักษาและ สงวนคุณภาพประโยชน์ของอาหาร มีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.77$) หลักการถนอมผลิตผลที่ได้จากพืช ($\bar{X} = 3.75$) การดูแลรักษาบ้านที่อยู่อาศัย

ให้ถูกหลักอนามัย ($\bar{X} = 3.61$) สำหรับความต้องการรับบริการความรู้ในระดับปานกลาง มีเพียง 2 เรื่อง เรียงตามลำดับดังนี้ คือ การประดิษฐ์สิ่งของจากวัสดุเหลือใช้จากผลิตภัณฑ์ ($\bar{X} = 3.40$) และการวางแผนครอบครัว ($\bar{X} = 3.06$)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตร ด้านการเกษตรทั่วไปของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง

ความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตร	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. การบำรุงรักษาดินให้เหมาะแก่การปลูกพืช	4.42	0.88	มาก
2. การชลประทานเพื่อการเกษตร	4.23	1.07	มาก
3. วิธีการใช้ปุ๋ยเคมี	4.18	1.04	มาก
4. วิธีการทำและใช้ปุ๋ยหมัก	4.20	1.03	มาก
5. การป้องกันและกำจัดศัตรูพืชที่สำคัญ	4.43	0.89	มาก
6. หลักรและวิธีการขยายพันธุ์พืช	4.15	1.17	มาก
7. หลักรปรับปรุงและบำรุงรักษาพันธุ์พืช	4.17	1.07	มาก
8. การทำเชื้อเห็ดและการเพาะเห็ด	4.14	1.10	มาก
9. หลักรเลี้ยงสัตว์ทั่วไป	4.19	1.03	มาก
10. อาหารและวิธีการให้อาหารสัตว์	4.04	1.04	มาก
11. โรคระบาดที่สำคัญในสัตว์และการป้องกันรักษา	4.31	0.95	มาก
12. การปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ไปพร้อมกันในพื้นที่เดียวกัน	4.01	1.23	มาก
13. การดูแลรักษาเครื่องมือทุ่นแรงที่ใช้ในไร่นา	3.65	1.44	มาก
รวม	4.16	0.19	มาก

จากตารางที่ 18 จะเห็นว่าความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตรด้านการเกษตรทั่วไปของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง เมื่อพิจารณาภาพรวมจะมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$)

เมื่อพิจารณาความต้องการรับบริการความรู้แต่ละเรื่อง พบว่า เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้เรื่อง การป้องกันและกำจัดศัตรูพืชที่สำคัญที่มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.43$) รองลงมาได้แก่ การบำรุงรักษาดินให้เหมาะแก่การปลูกพืช ($\bar{X} = 4.42$) โรคระบาดที่สำคัญในสัตว์และวิธีป้องกันรักษา ($\bar{X} = 4.31$) การชลประทานเพื่อการเกษตร ($\bar{X} = 4.23$) วิธีการทำ

และใช้น้ำหมัก ($\bar{X} = 4.20$) หลักการเลี้ยงสัตว์ทั่วไป ($\bar{X} = 4.19$) วิธีการใช้น้ำเคมี ($\bar{X} = 4.18$) หลักการปรับปรุงและบำรุงรักษาพันธุ์พืช ($\bar{X} = 4.17$) หลักและวิธีการขยายพันธุ์พืช ($\bar{X} = 4.15$) การทำเชื้อเห็ดและการเพาะเห็ด ($\bar{X} = 4.14$) อาหารและวิธีการให้อาหารสัตว์ ($\bar{X} = 4.04$) การปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ไปพร้อมกันในเนื้อที่เดียวกัน ($\bar{X} = 4.01$) และการดูแลรักษาเครื่องมือท่อนแรงที่ใช้ในไร่นา ($\bar{X} = 3.65$)

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการรับบริการทางวิชาการ เกษตรด้านการผลิตพืชของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง

ความต้องการรับบริการ			ด้านกรเก็บเกี่ยวและ การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว																
ทางวิชาการ		ด้านการผลิตพืชโดยทั่วไป			ด้านพันธุ์และแห่งพันธุ์			ด้านการเตรียมดิน			ด้านการบำรุงดูแลรักษา			ด้านศัตรูพืชและการป้องกันกำจัด			ด้านกรเก็บเกี่ยวและ การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว		
ประเภทของพืช	เกษตรกร	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. การปลูกข้าว		4.62	0.77	มากที่สุด	4.61	0.76	มากที่สุด	4.41	0.99	มาก	4.50	0.94	มากที่สุด	4.48	1.00	มาก	4.37	1.08	มาก
2. การปลูกข้าวโพด		3.47	1.34	ปานกลาง	3.55	1.35	มาก	3.55	1.38	มาก	3.63	1.36	มาก	3.70	1.38	มาก	3.51	1.37	มาก
3. การปลูกข้าวฟ่าง		2.43	1.57	น้อย	1.54	1.56	น้อย	2.50	1.61	ปานกลาง	2.56	1.62	ปานกลาง	2.69	1.67	ปานกลาง	2.66	1.60	ปานกลาง
4. การปลูกถั่วเขียว		2.91	1.55	ปานกลาง	2.93	1.56	ปานกลาง	2.93	1.52	ปานกลาง	2.99	1.55	ปานกลาง	3.06	1.57	ปานกลาง	3.02	1.54	ปานกลาง
5. การปลูกถั่วเหลือง		2.41	1.51	น้อย	3.50	1.44	มาก	3.46	1.50	ปานกลาง	3.40	1.50	ปานกลาง	3.42	1.48	ปานกลาง	3.38	1.48	ปานกลาง
6. การปลูกถั่วลิสง		2.70	1.60	ปานกลาง	2.74	1.63	ปานกลาง	2.73	1.61	ปานกลาง	2.76	1.60	ปานกลาง	2.85	1.65	ปานกลาง	2.87	1.60	ปานกลาง
7. การปลูกถั่วเขียว		3.42	1.49	ปานกลาง	3.47	1.46	ปานกลาง	3.47	1.46	ปานกลาง	3.46	1.45	ปานกลาง	3.50	1.49	มาก	3.44	1.43	ปานกลาง
8. การปลูกถั่วเหลือง		2.88	1.61	ปานกลาง	2.82	1.57	ปานกลาง	2.87	1.58	ปานกลาง	2.85	1.60	ปานกลาง	2.83	1.60	ปานกลาง	2.84	1.56	ปานกลาง
9. การปลูกถั่วเขียว		2.78	1.48	ปานกลาง	2.82	1.50	ปานกลาง	2.82	1.51	ปานกลาง	2.85	1.45	ปานกลาง	2.91	1.47	ปานกลาง	3.03	1.48	ปานกลาง
10. การปลูกมันสำปะหลัง		3.35	1.55	ปานกลาง	3.36	1.54	ปานกลาง	3.40	1.53	ปานกลาง	3.40	1.51	ปานกลาง	3.40	1.52	ปานกลาง	3.36	1.48	ปานกลาง
11. การปลูกหอมแดง		3.10	1.67	ปานกลาง	3.14	1.69	ปานกลาง	3.21	1.68	ปานกลาง	3.25	1.65	ปานกลาง	3.31	1.67	ปานกลาง	3.25	1.60	ปานกลาง
12. การปลูกมะม่วง		4.27	1.12	มาก	4.33	1.05	มาก	4.25	1.11	มาก	4.17	1.20	มาก	4.15	1.20	มาก	4.10	1.19	มาก
13. การปลูกกล้วย		4.12	1.17	มาก	4.07	1.19	มาก	4.00	1.26	มาก	3.96	1.25	มาก	4.00	1.26	มาก	3.99	1.23	มาก
14. การปลูกน้อยหน่า		3.93	1.20	มาก	3.91	1.24	มาก	3.83	1.27	มาก	3.84	1.23	มาก	3.84	1.25	มาก	3.75	1.26	มาก
15. การปลูกขนุน		3.84	1.25	มาก	3.80	1.27	มาก	3.77	1.28	มาก	3.72	1.31	มาก	3.75	1.36	มาก	3.76	1.22	มาก
16. การปลูกมะละกอ		4.04	1.19	มาก	3.97	1.22	มาก	3.97	1.23	มาก	3.95	1.23	มาก	3.96	1.21	มาก	3.86	1.24	มาก
17. การปลูกมะเขือ		3.35	1.39	ปานกลาง	3.41	1.40	ปานกลาง	3.32	1.37	ปานกลาง	3.37	1.37	ปานกลาง	3.45	1.38	ปานกลาง	3.38	1.40	ปานกลาง
18. การปลูกส้มโอ		3.19	1.43	ปานกลาง	3.32	1.47	ปานกลาง	3.21	1.43	ปานกลาง	3.29	1.43	ปานกลาง	3.29	1.43	ปานกลาง	3.30	1.41	ปานกลาง
19. การปลูกแตงโม		4.02	1.23	มาก	3.93	1.27	มาก	3.90	1.24	มาก	4.00	1.25	มาก	4.00	1.27	มาก	3.90	1.29	มาก
20. การปลูกพืชผักตระกูลมะเขือ		4.07	1.11	มาก	4.02	1.12	มาก	4.02	1.09	มาก	3.98	1.14	มาก	4.02	1.12	มาก	3.94	1.15	มาก
21. การปลูกข้าวโพดฝักอ่อน		3.34	1.34	ปานกลาง	3.39	1.37	ปานกลาง	3.40	1.35	ปานกลาง	3.46	1.35	ปานกลาง	3.42	1.36	ปานกลาง	3.38	1.38	ปานกลาง
22. การปลูกพริก		4.25	1.01	มาก	4.20	1.04	มาก	4.10	1.09	มาก	4.12	1.09	มาก	4.14	1.08	มาก	4.14	1.09	มาก
23. การปลูกพืชผักตระกูลแตง		4.13	1.11	มาก	4.02	1.20	มาก	4.00	1.15	มาก	4.12	1.09	มาก	4.12	1.24	มาก	4.00	1.19	มาก
24. การปลูกพืชผักตระกูลกระหล่ำ		3.69	1.36	มาก	3.76	1.27	มาก	3.77	1.24	มาก	3.85	1.24	มาก	3.87	1.26	มาก	3.74	1.29	มาก
25. การปลูกพืชผักตระกูลถั่ว		4.19	1.00	มาก	4.23	0.97	มาก	4.10	1.03	มาก	4.18	0.97	มาก	4.21	1.02	มาก	4.08	1.09	มาก
รวม		3.58	0.58	มาก	3.59	0.55	มาก	3.55	0.51	มาก	3.58	0.51	มาก	3.61	0.49	มาก	3.56	0.46	มาก

จากตารางที่ 19 จะเห็นว่า ความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตรด้านการผลิตพืชของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง เมื่อพิจารณาภาพรวมจะมีความต้องการโดยทั่วไป และความต้องการเฉพาะด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้คือ ความต้องการรับบริการความรู้ด้านศัตรูพืชและการป้องกันกำจัด มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 3.61$) รองลงมาได้แก่ ความต้องการรับบริการความรู้ด้านพันธุ์และแหล่งพันธุ์ของพืช ($\bar{X} = 3.59$) ความต้องการความรู้ด้านการผลิตพืชโดยทั่วไป และความต้องการรับบริการด้านการดูแลบำรุงรักษาพืชมีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.58$) ความต้องการรับบริการความรู้ด้านการเก็บเกี่ยวและการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว ($\bar{X} = 3.56$) และความต้องการรับบริการความรู้ด้านการเตรียมดิน ($\bar{X} = 3.55$)

เมื่อพิจารณาความต้องการโดยทั่วไป เกี่ยวกับการรับบริการความรู้ด้านการผลิตพืชแต่ละประเภท พบว่า เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้เกี่ยวกับด้านนี้ในระดับมากที่สุดเพียง 1 ประเภท คือ การปลูกข้าว ($\bar{X} = 4.62$) สำหรับความต้องการรับบริการความรู้ในระดับมากมี 11 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ การปลูกมะม่วง มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.27$) รองลงมาได้แก่ การปลูกพริก ($\bar{X} = 4.25$) การปลูกพืชผักตระกูลถั่ว ($\bar{X} = 4.19$) การปลูกพืชผักตระกูลแดง ($\bar{X} = 4.13$) การปลูกกล้วย ($\bar{X} = 4.12$) การปลูกพืชผักตระกูลมะเขือ ($\bar{X} = 4.07$) การปลูกมะละกอ ($\bar{X} = 4.04$) การปลูกแตงโม ($\bar{X} = 4.02$) การปลูกน้อยหน่า ($\bar{X} = 3.93$) การปลูกขนุน ($\bar{X} = 3.84$) การปลูกพืชผักตระกูลกระหล่ำ ($\bar{X} = 3.69$) และมีความต้องการรับบริการความรู้ในระดับปานกลาง 11 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้ คือ การปลูกข้าวโพดมีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 3.47$) รองลงมาได้แก่ การปลูกถั่วลิสง ($\bar{X} = 3.42$) การปลูกมันสำปะหลัง และการปลูกละมุดมีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.35$) การปลูกข้าวโพดฝักอ่อน ($\bar{X} = 3.34$) การปลูกส้มโอ ($\bar{X} = 3.19$) การปลูกหม่อน ($\bar{X} = 3.10$) การปลูกอ้อย ($\bar{X} = 2.91$) การปลูกถั่วเหลือง ($\bar{X} = 2.88$) การปลูกถั่วเขียว ($\bar{X} = 2.78$) การปลูกงา ($\bar{X} = 2.70$) นอกจากนี้เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้ในระดับน้อย 2 ประเภท เรียงตามลำดับได้ดังนี้ การปลูกข้าวฟ่าง ($\bar{X} = 2.43$) และการปลูกปอ ($\bar{X} = 2.41$)

เมื่อพิจารณาเฉพาะความต้องการรับบริการความรู้ด้านพันธุ์และแหล่งพันธุ์ของพืชประเภทต่าง ๆ พบว่า เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้ในระดับมากที่สุดเพียง 1 ประเภท คือ ข้าว ($\bar{X} = 4.61$) สำหรับความต้องการรับบริการความรู้ในระดับมากมี 13 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ มะม่วงมีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.33$) รองลงมาได้แก่ พืชผักตระกูล

ถั่ว ($\bar{X} = 4.23$) พริก ($\bar{X} = 4.20$) กล้วย ($\bar{X} = 4.07$) พืชผักตระกูลมะเขือ และตระกูล
แตงมีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 4.02$) มะละกอ ($\bar{X} = 3.97$) แตงโม ($\bar{X} = 3.93$) น้อยหน่า
($\bar{X} = 3.91$) ขนุน ($\bar{X} = 3.80$) พืชผักตระกูลกระหล่ำ ($\bar{X} = 3.76$) ข้าวโศด ($\bar{X} = 3.55$)
ปอ ($\bar{X} = 3.50$) และความต้องการรับบริการความรู้ในระดับปานกลางมี 10 ประเภท เรียง
ตามลำดับดังนี้คือ ถั่วลิสง มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 3.47$) รองลงมาได้แก่ ละมุด ($\bar{X} = 3.41$)
ข้าวโศดฝักอ่อน ($\bar{X} = 3.39$) มันสำปะหลัง ($\bar{X} = 3.36$) ส้มโอ ($\bar{X} = 3.32$) หม่อน
($\bar{X} = 3.14$) อ้อย ($\bar{X} = 2.93$) ถั่วเหลืองและถั่วเขียวมีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 2.82$) งา
($\bar{X} = 2.74$) นอกจากนี้เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้ในระดับน้อยเพียง 1 ประเภท
คือ ข้าวฟ่าง ($\bar{X} = 1.54$)

เมื่อพิจารณาเฉพาะความต้องการรับบริการความรู้ด้านการเตรียมดิน เพื่อปลูกพืช
ประเภทต่าง ๆ พบว่า เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้ในระดับมาก 13 ประเภท
เรียงตามลำดับดังนี้ คือ ข้าว มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.41$) รองลงมาได้แก่ มะม่วง ($\bar{X} = 4.25$)
พริก และพืชผักตระกูลถั่วมีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 4.10$) พืชผักตระกูลมะเขือ ($\bar{X} = 4.02$) กล้วย
และพืชผักตระกูลแตงมีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 4.00$) มะละกอ ($\bar{X} = 3.97$) แตงโม ($\bar{X} = 3.90$)
น้อยหน่า ($\bar{X} = 3.83$) ขนุน และพืชผักตระกูลกระหล่ำ มีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.77$) ข้าวโศด
($\bar{X} = 3.55$) สำหรับความต้องการรับบริการความรู้ในระดับปานกลางมี 12 ประเภท เรียง
ตามลำดับดังนี้คือ ถั่วลิสง ($\bar{X} = 3.47$) ปอ ($\bar{X} = 3.46$) มันสำปะหลัง และข้าวโศดฝักอ่อน
มีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.40$) ละมุด ($\bar{X} = 3.32$) ส้มโอและหม่อนมีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.21$)
อ้อย ($\bar{X} = 2.93$) ถั่วเหลือง ($\bar{X} = 2.87$) ถั่วเขียว ($\bar{X} = 2.82$) งา ($\bar{X} = 2.73$)
และ ข้าวฟ่าง ($\bar{X} = 2.50$)

เมื่อพิจารณาเฉพาะความต้องการรับบริการความรู้ด้านการดูแลบำรุงรักษาพืชประเภท
ต่าง ๆ พบว่า เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้ในระดับมากที่สุด เพียง 1 ประเภทคือ
ข้าว สำหรับความต้องการรับบริการความรู้ในระดับมากมี 12 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ
พืชผักตระกูลถั่ว ($\bar{X} = 4.18$) รองลงมาได้แก่ มะม่วง ($\bar{X} = 4.17$) พริกและพืชผักตระกูล
แตงมีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 4.12$) แตงโม ($\bar{X} = 4.00$) พืชผักตระกูลมะเขือ ($\bar{X} = 3.98$)
กล้วย ($\bar{X} = 3.96$) มะละกอ ($\bar{X} = 3.95$) พืชผักตระกูลกระหล่ำ ($\bar{X} = 3.85$) น้อยหน่า
($\bar{X} = 3.84$) ขนุน ($\bar{X} = 3.72$) ข้าวโศด ($\bar{X} = 3.63$) และความต้องการรับบริการความรู้

ในระดับปานกลางมี 12 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้ คือ ถั่วลิสงและข้าวโพดฝักอ่อนมีค่าสูงสุด เท่ากัน ($\bar{X} = 3.46$) รองลงมาได้แก่ ปอ และมันสำปะหลังมีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.40$) ละมุด ($\bar{X} = 3.37$) ส้มโอ ($\bar{X} = 3.29$) หม่อน ($\bar{X} = 3.25$) อ้อย ($\bar{X} = 2.99$) ถั่วเหลืองและ ถั่วเขียวมีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 2.85$) งา ($\bar{X} = 2.76$) ข้าวฟ่าง ($\bar{X} = 2.56$)

เมื่อพิจารณาเฉพาะความต้องการบริการความรู้ด้านศัตรูของพืชประเภทต่าง ๆ และวิธีป้องกันกำจัด พบว่า เกษตรกรมีความต้องการบริการความรู้ในระดับมาก 14 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ ข้าว มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.48$) รองลงมาได้แก่พืชผักตระกูลถั่ว ($\bar{X} = 4.21$) มะม่วง ($\bar{X} = 4.15$) พริก ($\bar{X} = 4.14$) พืชผักตระกูลแดง ($\bar{X} = 4.12$) พืชผักตระกูลมะเขือ ($\bar{X} = 4.02$) กล้าย และแดงโม มีค่าเท่ากับ ($\bar{X} = 4.00$) มะละกอ ($\bar{X} = 3.96$) น้อยหน่า ($\bar{X} = 3.89$) พืชผักตระกูลกระหล่ำ ($\bar{X} = 3.87$) ขนุน ($\bar{X} = 3.75$) ข้าวโพด ($\bar{X} = 3.70$) ถั่วลิสง ($\bar{X} = 3.50$) สำหรับความต้องการบริการความรู้ในระดับ ปานกลางมี 11 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ ละมุด ($\bar{X} = 3.45$) ปอและข้าวโพดฝักอ่อน มีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.42$) มันสำปะหลัง ($\bar{X} = 3.40$) หม่อน ($\bar{X} = 3.31$) ส้มโอ ($\bar{X} = 3.29$) อ้อย ($\bar{X} = 3.06$) ถั่วเขียว ($\bar{X} = 2.91$) งา ($\bar{X} = 2.85$) ถั่วเหลือง ($\bar{X} = 2.83$) และ ข้าวฟ่าง ($\bar{X} = 2.69$)

เมื่อพิจารณาเฉพาะความต้องการบริการความรู้ด้านการเก็บเกี่ยวและการจัดการ หลังการเก็บเกี่ยวของพืชประเภทต่าง ๆ พบว่า เกษตรกรมีความต้องการบริการความรู้ใน ระดับมาก 13 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ ข้าวมีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.37$) รองลงมาได้แก่ พริก ($\bar{X} = 4.14$) มะม่วง ($\bar{X} = 4.10$) พืชผักตระกูลถั่ว ($\bar{X} = 4.08$) พืชผักตระกูลแดง ($\bar{X} = 4.00$) กล้าย ($\bar{X} = 3.99$) พืชผักตระกูลมะเขือ ($\bar{X} = 3.94$) แดงโม ($\bar{X} = 3.90$) ขนุน ($\bar{X} = 3.76$) น้อยหน่า ($\bar{X} = 3.75$) พืชผักตระกูลกระหล่ำ ($\bar{X} = 3.74$) ข้าวโพด ($\bar{X} = 3.51$) สำหรับความต้องการบริการความรู้ในระดับปานกลางมี 12 ประเภท เรียง ตามลำดับดังนี้คือ ถั่วลิสง มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 3.44$) ปอ ละมุดและข้าวโพดฝักอ่อน มีค่าเท่า กัน ($\bar{X} = 3.38$) มันสำปะหลัง ($\bar{X} = 3.36$) ส้มโอ ($\bar{X} = 3.30$) หม่อน ($\bar{X} = 3.25$) ถั่วเขียว ($\bar{X} = 3.03$) อ้อย ($\bar{X} = 3.02$) งา ($\bar{X} = 2.87$) ถั่วเหลือง ($\bar{X} = 2.84$) และข้าวฟ่าง ($\bar{X} = 2.66$)

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการรับบริการทางวิชาการ เกษตรด้านการผลิตสัตว์ ของเกษตรกร
ที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง

บริการทางวิชาการเกษตร	ความต้องการโดยทั่วไป			ด้านพันธุ์และแหล่งพันธุ์			ด้านวิธีการเลี้ยงดู			ด้านโรคและการป้องกัน			วิธีการตอน		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. การเลี้ยงกระบือ	4.44	0.98	มาก	4.20	1.22	มาก	4.27	1.12	มาก	4.43	0.98	มาก	4.24	1.26	มาก
2. การเลี้ยงโคเนื้อ	3.02	1.67	ปานกลาง	3.10	1.68	ปานกลาง	3.06	1.65	ปานกลาง	3.10	1.66	ปานกลาง	3.19	1.70	ปานกลาง
3. การเลี้ยงสุกร	4.18	1.21	มาก	4.14	1.15	มาก	4.14	1.17	มาก	4.17	1.18	มาก	4.09	1.29	มาก
4. การเลี้ยงไก่พื้นบ้าน	4.29	0.83	มากที่สุด	4.34	1.10	มาก	4.37	1.04	มาก	4.43	1.00	มาก	4.27	1.27	มาก
5. การเลี้ยงโคนม	2.68	1.71	ปานกลาง	2.76	1.75	ปานกลาง	2.76	1.73	ปานกลาง	2.80	1.71	ปานกลาง			
6. การเลี้ยงไก่ไข่	3.29	1.71	ปานกลาง	3.19	1.71	ปานกลาง	3.23	1.69	ปานกลาง	3.31	1.68	ปานกลาง			
7. การเลี้ยงไก่เนื้อ	3.38	1.67	ปานกลาง	3.43	1.64	ปานกลาง	3.44	1.62	ปานกลาง	3.35	1.64	ปานกลาง			
8. การเลี้ยงเป็ด	3.95	1.29	มาก	3.82	1.34	มาก	3.82	1.32	มาก	3.93	1.29	มาก			
9. การเลี้ยงปลา	3.91	1.39	มาก	3.78	1.35	มาก	3.87	1.34	มาก	3.85	1.34	มาก			
10. การเลี้ยงหึ่ง	2.51	1.74	ปานกลาง	2.64	1.70	ปานกลาง	2.58	1.67	ปานกลาง	2.60	1.72	ปานกลาง			
11. การเลี้ยงไหม	3.07	1.77	ปานกลาง	3.06	1.74	ปานกลาง	3.06	1.73	ปานกลาง	3.14	1.74	ปานกลาง			
รวม	3.54	0.70	มาก	3.49	0.59	ปานกลาง	3.50	0.62	มาก	3.55	0.64	มาก	3.94	0.51	มาก

จากตารางที่ 20 จะเห็นว่าความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตรด้านการผลิตสัตว์ของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง เมื่อพิจารณาภาพรวมจะมีความต้องการโดยทั่วไปและความต้องการเฉพาะด้านอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน เรียงตามลำดับดังนี้คือ ความต้องการรับบริการความรู้ด้านวิธีการตอน มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 3.94$) รองลงมาได้แก่ ความต้องการรับบริการความรู้ด้านโรคและการป้องกันรักษา ($\bar{X} = 3.55$) ความต้องการรับบริการความรู้โดยทั่วไป ($\bar{X} = 3.54$) ความต้องการรับบริการรู้ด้านวิธีการเลี้ยงดู ($\bar{X} = 3.50$) สำหรับความต้องการในระดับปานกลางมีเพียง 1 ด้าน คือ ความต้องการรับบริการความรู้ด้านพันธุ์และแหล่งพันธุ์ ($\bar{X} = 3.49$)

เมื่อพิจารณาความต้องการโดยทั่วไปเกี่ยวกับการรับบริการความรู้ด้านการผลิตสัตว์แต่ละประเภท พบว่า เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้ด้านนี้ในระดับมากที่สุดเพียง 1 ประเภท คือ การเลี้ยงไก่พื้นบ้าน ($\bar{X} = 4.59$) สำหรับความต้องการรับบริการความรู้ในระดับมากมี 4 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ การเลี้ยงกระบือ ($\bar{X} = 4.44$) รองลงมาได้แก่การเลี้ยงสุกร ($\bar{X} = 4.18$) การเลี้ยงเป็ด ($\bar{X} = 3.95$) การเลี้ยงปลา ($\bar{X} = 3.91$) และมีความต้องการรับบริการความรู้ในระดับปานกลาง 6 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ การเลี้ยงไก่เนื้อ ($\bar{X} = 3.38$) รองลงมาได้แก่ การเลี้ยงไก่ไข่ ($\bar{X} = 3.29$) การเลี้ยงไหม ($\bar{X} = 3.07$) การเลี้ยงโคเนื้อ ($\bar{X} = 3.02$) การเลี้ยงโคนม ($\bar{X} = 2.68$) และการเลี้ยงหึ่ง ($\bar{X} = 2.51$)

เมื่อพิจารณาเฉพาะความต้องการด้านพันธุ์และแหล่งพันธุ์ของสัตว์ประเภทต่าง ๆ พบว่า เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้ด้านนี้ในระดับมาก 5 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ ไก่พื้นบ้านมีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.34$) รองลงมาได้แก่ กระบือ ($\bar{X} = 4.20$) สุกร ($\bar{X} = 4.14$) เป็ด ($\bar{X} = 3.82$) ปลา ($\bar{X} = 3.78$) สำหรับความต้องการรับบริการความรู้ในระดับปานกลางมี 6 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ ไก่เนื้อ ($\bar{X} = 3.43$) รองลงมาได้แก่ ไก่ไข่ ($\bar{X} = 3.19$) โคเนื้อ ($\bar{X} = 3.10$) ไหม ($\bar{X} = 3.06$) โคนม ($\bar{X} = 2.76$) และหึ่ง ($\bar{X} = 2.64$)

เมื่อพิจารณาเฉพาะความต้องการด้านวิธีการเลี้ยงดูสัตว์ประเภทต่าง ๆ พบว่า เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้ด้านนี้ ในระดับมาก 5 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ ไก่พื้นบ้านมีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.37$) รองลงมาได้แก่ กระบือ ($\bar{X} = 4.27$) สุกร

($\bar{X} = 4.14$) ปลา ($\bar{X} = 3.87$) เป็ด ($\bar{X} = 3.82$) สำหรับความต้องการบริการความรู้ในระดับปานกลางมี 6 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ ไก่เนื้อ มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 3.44$) รองลงมาได้แก่ ไก่ไข่ ($\bar{X} = 3.23$) โคเนื้อและไทมมีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.06$) ไกชนม ($\bar{X} = 2.76$) และหึ่ง ($\bar{X} = 2.58$)

เมื่อพิจารณาเฉพาะความต้องการบริการความรู้ด้านโรคและการป้องกันรักษาโรคของสัตว์ประเภทต่าง ๆ พบว่า เกษตรกรมีความต้องการบริการความรู้ด้านนี้ในระดับมาก 5 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ กระบือ มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.43$) รองลงมาได้แก่ ไก่พื้นบ้าน ($\bar{X} = 4.43$) สุกร ($\bar{X} = 4.17$) เป็ด ($\bar{X} = 3.93$) ปลา ($\bar{X} = 3.85$) สำหรับความต้องการบริการความรู้ในระดับปานกลางมี 6 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ ไก่เนื้อ ($\bar{X} = 3.35$) รองลงมาได้แก่ ไก่ไข่ ($\bar{X} = 3.31$) ไท ($\bar{X} = 3.14$) โคเนื้อ ($\bar{X} = 3.10$) ไกชนม ($\bar{X} = 2.80$) และหึ่ง ($\bar{X} = 2.60$)

เมื่อพิจารณาเฉพาะความต้องการบริการความรู้ด้านวิธีการตอนสัตว์ประเภทต่าง ๆ พบว่า เกษตรกรมีความต้องการบริการความรู้ด้านนี้ในระดับมาก 3 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ ไก่พื้นบ้านมีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.27$) รองลงมาได้แก่ กระบือ ($\bar{X} = 4.24$) สุกร ($\bar{X} = 4.09$) สำหรับความต้องการบริการความรู้ในระดับปานกลางมีเพียง 1 ประเภทคือ โคเนื้อ ($\bar{X} = 3.19$)

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตรด้านการจัดการไร่นาของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง

บริการทางวิชาการเกษตร	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. หลักและวิธีจัดตั้งสหกรณ์การเกษตร	4.12	1.01	มาก
2. แหล่งเงินทุนเพื่อการเกษตรและวิธีกู้ยืม	4.19	1.11	มาก
3. การลงทุนและการหาเงินทุนหมุนเวียน	4.13	1.16	มาก
4. หลักการตัดสินใจในการผลิตผลผลิตทางการเกษตรเพื่อการค้า	4.12	1.08	มาก
5. วิธีดำเนินการผลิตเพื่อการค้า	4.08	1.13	มาก
6. วิธีการตลาดเพื่อจำหน่ายผลผลิต	4.27	1.08	มาก
7. วิธีการขนส่งสินค้าเกษตรกรรม	3.93	1.18	มาก
8. มาตรฐานและคุณภาพของผลผลิตเกษตร	4.16	1.06	มาก
9. การกำหนดราคาและการเคลื่อนไหวของราคาสินค้าเกษตร	4.25	0.97	มาก
10. การบรรจุและเก็บรักษาผลผลิตเกษตร	4.04	1.10	มาก
11. กฎหมายเกี่ยวกับที่ดิน	4.32	0.96	มาก
12. กฎหมายชลประทาน	4.03	1.21	มาก
13. พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์	4.08	1.12	มาก
14. พระราชบัญญัติกักกันพืช	3.80	1.20	มาก
15. พระราชบัญญัติการควบคุมโยกย้ายสัตว์	3.87	1.24	มาก
16. พระราชบัญญัติการฆ่าสัตว์	3.87	1.24	มาก
17. พระราชบัญญัติควบคุมพิษหรือการใช้ยาฆ่าแมลง	4.04	1.15	มาก
รวม	4.07	0.14	มาก

จากตารางที่ 21 จะเห็นว่าความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตรด้านการจัดการไร่นา ของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง เมื่อพิจารณาจากภาพรวม จะมีความต้องการในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$)

เมื่อพิจารณาความต้องการรับบริการความรู้แต่ละเรื่องพบว่า เกษตรกร มีความต้องการรับบริการความรู้ในระดับมากทุกเรื่อง เรียงตามลำดับดังนี้คือ กฎหมายเกี่ยวกับที่ดิน มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.32$) รองลงมาได้แก่ วิธีการตลาดเพื่อจำหน่ายผลผลิต ($\bar{X} = 4.27$) การกำหนดราคาและการเคลื่อนไหวของราคาสินค้าเกษตร ($\bar{X} = 4.25$) แหล่งเงินทุนเพื่อการเกษตรและวิธีกู้ยืม ($\bar{X} = 4.19$) มาตรฐานและคุณภาพของผลิตผลเกษตร ($\bar{X} = 4.16$) การลงทุนและการหาเงินทุนหมุนเวียน ($\bar{X} = 4.13$) หลักและวิธีจัดตั้งสหกรณ์การเกษตร และหลักการตัดสินใจในการผลิตผลผลิตทางการเกษตรมีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 4.12$) วิธีดำเนินการผลิตเพื่อการค้าและพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ มีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 4.08$) การบรรจุและเก็บรักษาผลผลิตเกษตรและพระราชบัญญัติควบคุมพืชหรือการใช้ยาฆ่าแมลง มีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 4.04$) กฎหมายชลประทาน ($\bar{X} = 4.03$) วิธีการขนส่งสินค้าเกษตรกรรม ($\bar{X} = 3.93$) พระราชบัญญัติการควบคุมโยกย้ายสัตว์และพระราชบัญญัติการฆ่าสัตว์มีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.87$) พระราชบัญญัติกักกันพืช ($\bar{X} = 3.80$)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการรับ
บริการทางวิชาการเกษตรด้านคหกรรมศาสตร์ของเกษตรกรที่อยู่ใน
หมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง

บริการทางวิชาการเกษตร	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. วิธีการใหม่ ๆ ในการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร	4.19	1.13	มาก
2. หลักการถนอมผลผลิตที่ได้จากพืช	4.10	1.06	มาก
3. หลักการถนอมผลผลิตที่ได้จากสัตว์	4.06	1.17	มาก
4. การเก็บรักษาและสงวนคุณภาพประโยชน์ของอาหาร			
5. การรับประทานอาหารเพื่อให้ร่างกายได้รับสารอาหาร ที่ถูกต้อง	4.24	1.07	มาก
6. การดูแลรักษาบ้านที่อยู่อาศัยให้ถูกหลักอนามัย	4.20	1.11	มาก
7. การประดิษฐ์สิ่งของจากวัสดุเหลือใช้จากผลผลิตเกษตร	3.79	1.34	มาก
8. การปฐมพยาบาลขั้นต้น	4.18	1.08	มาก
9. การวางแผนครอบครัว	3.81	1.32	มาก
รวม	4.07	0.16	มาก

จากตารางที่ 22 จะเห็นว่าความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตรด้าน
คหกรรมศาสตร์ของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง เมื่อพิจารณาภาพรวม
จะมีความต้องการในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$)

เมื่อพิจารณาความต้องการรับบริการความรู้แต่ละเรื่อง พบว่า เกษตรกรมีความ
ต้องการรับบริการความรู้ในระดับมากทุกเรื่อง เรียงตามลำดับดังนี้คือ การรับประทานอาหาร
เพื่อให้ร่างกายได้รับสารอาหารที่ถูกต้อง มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.24$) รองลงมาได้แก่ การดูแล
รักษาบ้านที่อยู่อาศัยให้ถูกหลักอนามัย ($\bar{X} = 4.20$) วิธีการใหม่ ๆ ในการแปรรูปผลผลิตทาง
การเกษตร ($\bar{X} = 4.19$) การปฐมพยาบาลขั้นต้น ($\bar{X} = 4.18$) การเก็บรักษาและสงวนคุณภาพ
ประโยชน์ของอาหาร ($\bar{X} = 4.14$) หลักการถนอมผลผลิตที่ได้จากพืช ($\bar{X} = 4.10$) หลักการ
ถนอมผลผลิตที่ได้จากสัตว์ ($\bar{X} = 4.06$) การวางแผนครอบครัว ($\bar{X} = 3.81$) และการ
ประดิษฐ์สิ่งของจากวัสดุเหลือใช้จากผลผลิตเกษตร ($\bar{X} = 3.70$)

ตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการรับ
บริการทางวิชาการเกษตรทั่วไปของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับ
การพัฒนาต่ำหลัง

ความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตร	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. การบำรุงรักษาดินให้เหมาะแก่การปลูกพืช	4.26	0.97	มาก
2. การชลประทานเพื่อการเกษตร	4.00	1.20	มาก
3. วิธีการใช้ปุ๋ยเคมี	3.86	1.09	มาก
4. วิธีการทำและใช้ปุ๋ยหมัก	3.72	1.18	มาก
5. การป้องกันและกำจัดศัตรูพืชที่สำคัญ	4.10	1.13	มาก
6. หลักและวิธีการขยายพันธุ์พืช	3.80	1.15	มาก
7. หลักการปรับปรุงและบำรุงรักษาพันธุ์พืช	3.93	1.12	มาก
8. การทำเชื้อเห็ดและการเพาะเห็ด	3.54	1.45	มาก
9. หลักการเลี้ยงสัตว์ทั่วไป	3.70	1.19	มาก
10. อาหารและวิธีการให้อาหารสัตว์	3.56	1.21	มาก
11. โรคระบาดที่สำคัญในสัตว์และการป้องกันรักษา	4.08	1.17	มาก
12. การปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ไปพร้อมกันในเนื้อที่เดียวกัน	3.53	1.35	มาก
13. การดูแลรักษาเครื่องมือทุ่นแรงที่ไว้ในไร่นา	2.96	1.57	ปานกลาง
รวม	3.76	0.32	มาก

จากตารางที่ 23 จะเห็นว่าความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตรด้านการเกษตรทั่วไปของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล้าหลัง เมื่อพิจารณาภาพรวม จะมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$)

เมื่อพิจารณาความต้องการรับบริการความรู้แต่ละเรื่อง พบว่า เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้ในระดับมาก 12 เรื่อง เรียงตามลำดับดังนี้คือ การบำรุงรักษาดินให้เหมาะแก่การปลูกพืชที่มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.26$) รองลงมาได้แก่ การป้องกันและกำจัดศัตรูพืชที่สำคัญ ($\bar{X} = 4.10$) โรคระบาดที่สำคัญในสัตว์และการป้องกันรักษา ($\bar{X} = 4.08$) การชลประทานเพื่อการเกษตร ($\bar{X} = 4.00$) หลักการปรับปรุงและบำรุงรักษาพันธุ์พืช ($\bar{X} = 3.93$) วิธีการใช้ปุ๋ยเคมี ($\bar{X} = 3.86$) หลักและวิธีการขยายพันธุ์พืช ($\bar{X} = 3.80$) วิธีการทำและใช้ปุ๋ยหมัก ($\bar{X} = 3.72$) หลักการเลี้ยงสัตว์ทั่วไป ($\bar{X} = 3.70$) อาหารและวิธีการให้อาหารสัตว์ ($\bar{X} = 3.56$) การทำเชื้อเห็ดและการเพาะเห็ด ($\bar{X} = 3.54$) การปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ไปพร้อมกันในเรื่องที่เดียวกัน ($\bar{X} = 3.53$) สำหรับความต้องการรับบริการความรู้ในระดับปานกลางมีเพียง 1 เรื่อง คือ การดูแลรักษาเครื่องมือท่อนแรงที่ใช้ในไร่นา ($\bar{X} = 2.96$)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการรับบริการทางวิชาการ เกษตรด้านการผลิตพืชของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล้าหลัง

ความต้องการรับบริการ			ด้านการเตรียมดิน			ด้านการบำรุงดูแลรักษา			ด้านศัตรูพืชและการป้องกันโรค			ด้านการเก็บเกี่ยวและ การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว							
ทางวิชาการ	ด้านการผลิตพืชโดยทั่วไป		ด้านพันธุ์และแหล่งพันธุ์		ด้านการเตรียมดิน			ด้านการบำรุงดูแลรักษา			ด้านศัตรูพืชและการป้องกันโรค			ด้านการเก็บเกี่ยวและ การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว					
ประเภทของพืช	เกษตร	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. การปลูกข้าว		4.36	1.11	มาก	4.28	1.08	มาก	4.10	1.17	มาก	4.23	1.14	มาก	4.20	1.12	มาก	3.95	1.24	มาก
2. การปลูกข้าวโพด		2.95	1.39	ปานกลาง	3.06	1.35	ปานกลาง	3.08	1.42	ปานกลาง	3.12	1.35	ปานกลาง	3.11	1.39	ปานกลาง	3.07	1.31	ปานกลาง
3. การปลูกข้าวฟ่าง		2.09	1.41	น้อย	2.15	1.40	น้อย	2.31	1.48	น้อย	2.33	1.50	น้อย	2.40	1.53	น้อย	2.49	1.49	น้อย
4. การปลูกถั่ว		2.53	1.50	ปานกลาง	2.69	1.52	ปานกลาง	2.70	1.51	ปานกลาง	2.53	1.50	ปานกลาง	2.54	1.48	ปานกลาง	2.72	1.46	ปานกลาง
5. การปลูกปอ		3.24	1.49	ปานกลาง	3.34	1.47	ปานกลาง	3.23	1.49	ปานกลาง	3.30	1.46	ปานกลาง	3.30	1.47	ปานกลาง	3.37	1.44	ปานกลาง
6. การปลูกงา		2.95	1.51	ปานกลาง	2.97	1.52	ปานกลาง	2.93	1.49	ปานกลาง	2.93	1.52	ปานกลาง	2.93	1.51	ปานกลาง	3.06	1.48	ปานกลาง
7. การปลูกถั่วลิสง		3.25	1.38	ปานกลาง	3.23	1.33	ปานกลาง	3.18	1.35	ปานกลาง	3.33	1.37	ปานกลาง	3.18	1.33	ปานกลาง	3.29	1.28	ปานกลาง
8. การปลูกถั่วเหลือง		2.76	1.47	ปานกลาง	2.85	1.42	ปานกลาง	2.76	1.40	ปานกลาง	2.85	1.43	ปานกลาง	2.81	1.39	ปานกลาง	2.95	1.39	ปานกลาง
9. การปลูกถั่วเขียว		2.71	1.43	ปานกลาง	2.87	1.42	ปานกลาง	2.89	1.43	ปานกลาง	2.93	1.43	ปานกลาง	2.84	1.43	ปานกลาง	2.90	1.34	ปานกลาง
10. การปลูกมันสำปะหลัง		3.16	1.56	ปานกลาง	3.13	1.61	ปานกลาง	3.15	1.54	ปานกลาง	3.02	1.56	ปานกลาง	3.15	1.56	ปานกลาง	3.25	1.46	ปานกลาง
11. การปลูกหอม		2.96	1.57	ปานกลาง	3.08	1.53	ปานกลาง	3.17	1.57	ปานกลาง	3.20	1.59	ปานกลาง	3.09	1.51	ปานกลาง	3.16	1.44	ปานกลาง
12. การปลูกมะม่วง		3.52	1.21	มาก	3.62	1.24	มาก	3.49	1.27	ปานกลาง	3.53	1.30	มาก	3.50	1.24	มาก	3.53	1.25	มาก
13. การปลูกกล้วย		3.58	1.20	มาก	3.61	1.12	มาก	3.47	1.23	ปานกลาง	3.45	1.19	ปานกลาง	3.50	1.18	มาก	3.48	1.17	ปานกลาง
14. การปลูกน้อยหน่า		3.32	1.39	ปานกลาง	3.43	1.30	ปานกลาง	3.35	1.28	ปานกลาง	3.35	1.28	ปานกลาง	3.30	1.26	ปานกลาง	3.36	1.25	ปานกลาง
15. การปลูกขนุน		3.21	1.33	ปานกลาง	3.32	1.31	ปานกลาง	3.25	1.30	ปานกลาง	3.21	1.35	ปานกลาง	3.13	1.35	ปานกลาง	3.16	1.32	ปานกลาง
16. การปลูกมะละกอ		3.46	1.33	ปานกลาง	3.57	1.23	มาก	3.40	1.30	ปานกลาง	3.37	1.27	ปานกลาง	3.45	1.28	ปานกลาง	3.48	1.23	ปานกลาง
17. การปลูกมะเขือ		2.92	1.50	ปานกลาง	2.94	1.49	ปานกลาง	2.76	1.45	ปานกลาง	2.78	1.47	ปานกลาง	2.85	1.53	ปานกลาง	2.71	1.45	ปานกลาง
18. การปลูกส้มโอ		2.64	1.43	ปานกลาง	2.76	1.39	ปานกลาง	2.66	1.39	ปานกลาง	2.71	1.43	ปานกลาง	2.75	1.48	ปานกลาง	2.59	1.39	ปานกลาง
19. การปลูกแตงโม		3.77	1.29	มาก	3.77	1.24	มาก	3.72	1.22	มาก	3.71	1.32	มาก	3.75	1.31	มาก	3.58	1.33	มาก
20. การปลูกพืชผักตระกูลมะเขือ		3.74	1.34	มาก	3.64	1.34	มาก	3.66	1.27	มาก	3.70	1.24	มาก	3.75	1.30	มาก	3.54	1.32	มาก
21. การปลูกข้าวโพดฝักอ่อน		3.16	1.42	ปานกลาง	3.18	1.44	ปานกลาง	3.08	1.36	ปานกลาง	3.12	1.41	ปานกลาง	3.30	1.41	ปานกลาง	3.20	1.32	ปานกลาง
22. การปลูกพริก		3.90	1.21	มาก	3.95	1.16	มาก	3.82	1.23	มาก	3.83	1.27	มาก	3.87	1.21	มาก	3.69	1.29	มาก
23. การปลูกพืชผักตระกูลแตง		3.80	1.19	มาก	3.66	1.23	มาก	3.51	1.31	มาก	3.66	1.22	มาก	3.72	1.24	มาก	3.60	1.29	มาก
24. การปลูกพืชผักตระกูลกระ-		3.61	1.30	มาก	3.66	1.26	มาก	3.60	1.32	มาก	3.72	1.25	มาก	3.58	1.29	มาก	3.47	1.29	ปานกลาง
25. การปลูกพืชผักตระกูลถั่ว		3.89	1.12	มาก	3.81	1.16	มาก	3.77	1.22	มาก	3.80	1.19	มาก	3.76	1.21	มาก	3.60	1.25	มาก
รวม		3.25	0.51	ปานกลาง	3.30	0.46	ปานกลาง	3.28	0.41	ปานกลาง	3.26	0.45	ปานกลาง	3.27	0.44	ปานกลาง	3.24	0.36	ปานกลาง

จากตารางที่ 24 จะเห็นว่าความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตร ด้านการผลิตพืชของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาต่ำหลัง เมื่อพิจารณาภาพรวมจะมีความต้องการโดยทั่วไป และความต้องการเฉพาะด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับดังนี้ คือ ความต้องการรับบริการความรู้ด้านพันธุ์และแหล่งพันธุ์ มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 3.30$) รองลงมาได้แก่ ความต้องการรับบริการความรู้ด้านการเตรียมดินเพื่อปลูกพืช ($\bar{X} = 3.28$) ความต้องการรับบริการความรู้ด้านศัตรูพืชและการป้องกันกำจัด ($\bar{X} = 3.27$) ความต้องการรับบริการความรู้ด้านการดูแลบำรุงรักษา ($\bar{X} = 3.26$) ความต้องการรับบริการความรู้ด้านการผลิตพืช โดยทั่วไป ($\bar{X} = 3.25$) และความต้องการรับบริการความรู้ด้านการเก็บเกี่ยวและการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว ($\bar{X} = 3.24$)

เมื่อพิจารณาความต้องการโดยทั่วไป เกี่ยวกับการรับบริการความรู้ ด้านการผลิตพืช แต่ละประเภท พบว่า เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้เกี่ยวกับด้านนี้ ในระดับมาก 9 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้ คือ การปลูกข้าวมีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.36$) รองลงมาได้แก่ การปลูกพริก ($\bar{X} = 3.90$) การปลูกพืชผักตระกูลถั่ว ($\bar{X} = 3.89$) การปลูกพืชผักตระกูลแตง ($\bar{X} = 3.80$) การปลูกแตงโม ($\bar{X} = 3.77$) การปลูกพืชผักตระกูลมะเขือ ($\bar{X} = 3.74$) การปลูกพืชผักตระกูลกระหล่ำ ($\bar{X} = 3.61$) การปลูกถั่วฝักยาว ($\bar{X} = 3.58$) การปลูกมะม่วง ($\bar{X} = 3.52$) สำหรับ ความต้องการรับบริการความรู้ในระดับปานกลางมี 15 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้ คือ การปลูกมะละกอ ($\bar{X} = 3.46$) รองลงมาได้แก่ การปลูกน้อยหน่า ($\bar{X} = 3.32$) การปลูกถั่วลิสง ($\bar{X} = 3.25$) การปลูกปอ ($\bar{X} = 3.24$) การปลูกขนุน ($\bar{X} = 3.21$) การปลูกมันสำปะหลังและการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนมีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.16$) การปลูกหอม ($\bar{X} = 2.96$) การปลูกข้าวโพดและการปลูกงา มีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 2.95$) การปลูกละมุด ($\bar{X} = 2.92$) การปลูกถั่วเหลือง ($\bar{X} = 2.76$) การปลูกถั่วเขียว ($\bar{X} = 2.71$) การปลูกส้มโอ ($\bar{X} = 2.64$) การปลูกอ้อย ($\bar{X} = 2.53$) และความต้องการรับบริการความรู้ในระดับน้อยมีเพียง 1 ประเภท คือ การปลูกข้าวฟ่าง ($\bar{X} = 2.09$)

เมื่อพิจารณาเฉพาะความต้องการรับบริการความรู้ด้านพันธุ์และแหล่งพันธุ์ ของพืชประเภทต่าง ๆ พบว่า เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้เกี่ยวกับด้านนี้ ในระดับมาก 10 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้ คือ ข้าว มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.28$) รองลงมาได้แก่ พริก ($\bar{X} = 3.95$) พืชผักตระกูลถั่ว ($\bar{X} = 3.81$) แตงโม ($\bar{X} = 3.77$) พืชผักตระกูลแตง และตระกูลกระหล่ำมีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.66$) พืชผักตระกูลมะเขือ ($\bar{X} = 3.64$) มะม่วง ($\bar{X} = 3.62$)

กล้วย ($\bar{X} = 3.61$) มะละกอ ($\bar{X} = 3.57$) สำหรับความต้องการบริการความรู้ในระดับปานกลาง 14 ประเภท น้อยหน้า ($\bar{X} = 3.43$) ปอ ($\bar{X} = 3.34$) ขนุน ($\bar{X} = 3.32$) ถั่วลิสง ($\bar{X} = 3.23$) ข้าวโพดฝักอ่อน ($\bar{X} = 3.18$) มันสำปะหลัง ($\bar{X} = 3.13$) ข้าวโพด ($\bar{X} = 3.06$) หม่อน ($\bar{X} = 3.08$) งา ($\bar{X} = 2.97$) ละคร ($\bar{X} = 2.94$) ถั่วเขียว ($\bar{X} = 2.87$) ถั่วเหลือง ($\bar{X} = 2.85$) ส้มโอ ($\bar{X} = 2.76$) อ้อย ($\bar{X} = 2.69$) และความต้องการบริการความรู้ในระดับน้อยมีเพียง 1 ประเภท คือ ข้าวฟ่าง ($\bar{X} = 2.15$)

เมื่อพิจารณาเฉพาะความต้องการบริการความรู้ด้านการเตรียมดินเพื่อปลูกพืชประเภทต่าง ๆ พบว่า เกษตรกรมีความต้องการบริการความรู้ด้านนี้ในระดับมาก 7 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ ข้าว มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.10$) รองลงมาได้แก่ พริก ($\bar{X} = 3.82$) พืชผักตระกูลถั่ว ($\bar{X} = 3.77$) แตงโม ($\bar{X} = 3.72$) พืชผักตระกูลมะเขือ ($\bar{X} = 3.66$) พืชผักตระกูลกระหล่ำ ($\bar{X} = 3.60$) พืชผักตระกูลแตง ($\bar{X} = 3.51$) สำหรับความต้องการบริการความรู้ในระดับปานกลางมี 17 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ มะม่วงมีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 3.49$) รองลงมาได้แก่ กล้วย ($\bar{X} = 3.47$) มะละกอ ($\bar{X} = 3.40$) น้อยหน้า ($\bar{X} = 3.35$) ขนุน ($\bar{X} = 3.25$) ปอ ($\bar{X} = 3.23$) ถั่วลิสง ($\bar{X} = 3.18$) หม่อน ($\bar{X} = 3.17$) มันสำปะหลัง ($\bar{X} = 3.15$) ข้าวโพดและข้าวโพดฝักอ่อนมีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.08$) งา ($\bar{X} = 2.93$) ถั่วเขียว ($\bar{X} = 2.89$) ถั่วเหลืองและละครมีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 2.76$) อ้อย ($\bar{X} = 2.70$) ส้มโอ ($\bar{X} = 2.66$) และความต้องการบริการความรู้ในระดับน้อยมีเพียง 1 ประเภท คือ ข้าวฟ่าง ($\bar{X} = 2.31$)

เมื่อพิจารณาเฉพาะความต้องการบริการความรู้ด้านการดูแลบำรุงรักษาพืชประเภทต่าง ๆ พบว่า เกษตรกรมีความต้องการบริการความรู้ด้านนี้ในระดับมากมี 8 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ ข้าว มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.23$) รองลงมาได้แก่ พริก ($\bar{X} = 3.83$) พืชผักตระกูลถั่ว ($\bar{X} = 3.80$) พืชผักตระกูลกระหล่ำ ($\bar{X} = 3.72$) แตงโม ($\bar{X} = 3.71$) พืชผักตระกูลมะเขือ ($\bar{X} = 3.70$) พืชผักตระกูลแตง ($\bar{X} = 3.66$) มะม่วง ($\bar{X} = 3.53$) สำหรับความต้องการบริการความรู้ในระดับปานกลาง มี 16 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ กล้วย มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 3.45$) รองลงมาได้แก่ ถั่วลิสง ($\bar{X} = 3.33$) ปอ ($\bar{X} = 3.30$) ขนุน ($\bar{X} = 3.21$) หม่อน ($\bar{X} = 3.20$) ข้าวโพดและข้าวโพดฝักอ่อนมีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.12$) มันสำปะหลัง ($\bar{X} = 3.02$) งา และถั่วเขียวมีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 2.93$) ถั่วเหลือง ($\bar{X} = 2.85$) ละคร ($\bar{X} = 2.78$) ส้มโอ ($\bar{X} = 2.71$) อ้อย ($\bar{X} = 2.53$) และความต้องการบริการ

ความรู้ในระดับน้อยมีเพียง 1 ประเภท คือ ข้าวฟ่าง ($\bar{X} = 2.33$)

เมื่อพิจารณาเฉพาะความต้องการบริการความรู้ด้านศัตรูของพืชประเภทต่าง ๆ และการป้องกันกำจัด พบว่า เกษตรกรมีความต้องการในระดับมาก 9 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ ข้าว มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.20$) รองลงมาได้แก่พริก ($\bar{X} = 3.87$) พืชผักตระกูลถั่ว ($\bar{X} = 3.76$) แดงโมและพืชผักตระกูลมะเขือมีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.75$) พืชผักตระกูลแดง ($\bar{X} = 3.72$) พืชผักตระกูลกระหล่ำ ($\bar{X} = 3.58$) มะม่วงและกล้วยมีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.50$) สำหรับความต้องการบริการความรู้ในระดับปานกลางมี 15 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ มะละกอ มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 3.45$) รองลงมาได้แก่ ปอ และน้อยหน่ามีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.30$) ถั่วลิสง ($\bar{X} = 3.18$) มันสำปะหลัง ($\bar{X} = 3.15$) ขนุน ($\bar{X} = 3.13$) ข้าวโพด ($\bar{X} = 3.11$) หม่อน ($\bar{X} = 3.09$) งา ($\bar{X} = 2.93$) ละมุด ($\bar{X} = 2.85$) ถั่วเขียว ($\bar{X} = 2.84$) ถั่วเหลือง ($\bar{X} = 2.81$) ส้มโอ ($\bar{X} = 2.75$) อ้อย ($\bar{X} = 2.54$) และความต้องการบริการความรู้ในระดับน้อยมีเพียง 1 ประเภท คือ ข้าวฟ่าง ($\bar{X} = 2.40$)

เมื่อพิจารณาเฉพาะความต้องการบริการความรู้ด้านการเก็บเกี่ยวและการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวของพืชประเภทต่าง ๆ พบว่า เกษตรกรมีความต้องการในระดับมาก 7 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ ข้าว มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 3.95$) รองลงมาได้แก่ พริก ($\bar{X} = 3.19$) พืชผักตระกูลถั่วและตระกูลแดงมีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.60$) แดงโม ($\bar{X} = 3.58$) พืชผักตระกูลมะเขือ ($\bar{X} = 3.54$) มะม่วง ($\bar{X} = 3.53$) สำหรับความต้องการบริการความรู้ในระดับปานกลางมี 17 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้ คือ กล้วยและมะละกามีค่าสูงสุดเท่ากัน ($\bar{X} = 3.48$) รองลงมาได้แก่พืชผักตระกูลกระหล่ำ ($\bar{X} = 3.47$) ปอ ($\bar{X} = 3.37$) น้อยหน่า ($\bar{X} = 3.36$) ถั่วลิสง ($\bar{X} = 3.29$) มันสำปะหลัง ($\bar{X} = 3.25$) ข้าวโพดฝักอ่อน ($\bar{X} = 3.20$) หม่อนและขนุนมีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.16$) ข้าวโพด ($\bar{X} = 3.07$) งา ($\bar{X} = 3.06$) ถั่วเหลือง ($\bar{X} = 2.95$) ถั่วเขียว ($\bar{X} = 2.90$) อ้อย ($\bar{X} = 2.72$) ละมุด ($\bar{X} = 2.71$) ส้มโอ ($\bar{X} = 2.59$) และความต้องการบริการความรู้ในระดับน้อยมีเพียง 1 ประเภท คือ ข้าวฟ่าง ($\bar{X} = 2.49$)

ตารางที่ 25 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตรด้านการผลิตสัตว์ของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้าน
ที่มีระดับการพัฒนาล้าหลัง

บริการทางวิชาการเกษตร	ความต้องการรวม			พันธุ์และแหล่งพันธุ์			วิธีการเลี้ยงดู			โรคและการป้องกัน			วิธีการตอน		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. การเลี้ยงกระบือ	4.02	1.21	มาก	3.85	1.29	มาก	3.83	1.33	มาก	4.00	1.24	มาก	3.88	1.32	มาก
2. การเลี้ยงโคเนื้อ	3.04	1.49	ปานกลาง	3.09	1.49	ปานกลาง	2.97	1.47	ปานกลาง	3.05	1.52	ปานกลาง	3.09	1.57	ปานกลาง
3. การเลี้ยงสุกร	3.87	1.31	มาก	3.74	1.36	มาก	3.75	1.33	มาก	3.77	1.19	มาก	3.75	1.41	มาก
4. การเลี้ยงไก่พื้นบ้าน	4.22	1.09	มาก	3.93	1.33	มาก	3.90	1.34	มาก	3.93	1.39	มาก	3.71	1.50	มาก
5. การเลี้ยงโคนม	2.38	1.52	น้อย	2.41	1.50	น้อย	2.55	1.53	ปานกลาง	2.54	1.58	ปานกลาง			
6. การเลี้ยงไก่ไข่	3.10	1.51	ปานกลาง	3.16	1.47	ปานกลาง	3.23	1.47	ปานกลาง	3.19	1.51	ปานกลาง			
7. การเลี้ยงไก่เนื้อ	3.21	1.48	ปานกลาง	3.41	1.44	ปานกลาง	3.30	1.41	ปานกลาง	3.33	1.51	ปานกลาง			
8. การเลี้ยงเป็ด	3.54	1.31	มาก	3.38	1.32	ปานกลาง	3.46	1.36	ปานกลาง	3.47	1.43	ปานกลาง			
9. การเลี้ยงปลา	3.44	1.49	ปานกลาง	3.25	1.53	ปานกลาง	3.30	1.49	ปานกลาง	3.32	1.53	ปานกลาง			
10. การเลี้ยงผึ้ง	2.36	1.53	น้อย	2.50	1.50	ปานกลาง	2.59	1.58	ปานกลาง	2.57	1.59	ปานกลาง			
11. การเลี้ยงไหม	3.10	1.57	ปานกลาง	3.05	1.57	ปานกลาง	3.21	1.59	ปานกลาง	3.16	1.68	ปานกลาง			
รวม	3.29	0.60	ปานกลาง	3.25	0.49	ปานกลาง	3.28	0.45	ปานกลาง	3.30	0.46	ปานกลาง	3.60	0.35	มาก

จากตารางที่ 25 จะเห็นว่าความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตรด้านการผลิตสัตว์ ของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาต่ำหลัง เมื่อพิจารณาภาพรวม จะมีความต้องการโดยทั่วไป และความต้องการเฉพาะด้านอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ความต้องการรับบริการความรู้ด้านวิธีการตอนสัตว์ ($\bar{X} = 3.60$) สำหรับด้านอื่น ๆ อีก 4 ด้าน เกษตรกรมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับดังนี้คือ ความต้องการรับบริการความรู้ด้านโรคของสัตว์ และวิธีป้องกันรักษา มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 3.30$) รองลงมาได้แก่ ความต้องการรับบริการความรู้โดยทั่วไป เกี่ยวกับการผลิตสัตว์ ($\bar{X} = 3.29$) ความต้องการรับบริการความรู้ด้านวิธีการเลี้ยงดูสัตว์ ($\bar{X} = 3.28$) และความต้องการรับบริการความรู้ด้านพันธุ์ และแหล่งพันธุ์ ($\bar{X} = 3.25$)

เมื่อพิจารณาความต้องการโดยทั่วไป เกี่ยวกับการรับบริการความรู้ด้านการผลิตสัตว์ แต่ละประเภท พบว่า เกษตรกรมีความต้องการอยู่ในระดับมาก 4 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ การเลี้ยงไก่พื้นบ้าน มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.22$) รองลงมาได้แก่ กระบือ ($\bar{X} = 4.02$) สุกร ($\bar{X} = 3.87$) เป็ด ($\bar{X} = 3.54$) สำหรับความต้องการรับบริการความรู้ในระดับปานกลางมี 5 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ การเลี้ยงปลามีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 3.44$) รองลงมาได้แก่ ไก่เนื้อ ($\bar{X} = 3.21$) ไก่ไข่ และไหมมีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.10$) โคเนื้อ ($\bar{X} = 3.04$) และความต้องการรับบริการความรู้ในระดับน้อยมี 2 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ ไก่ชน ($\bar{X} = 2.38$) ผึ้ง ($\bar{X} = 2.36$)

เมื่อพิจารณาเฉพาะความต้องการรับบริการความรู้ด้านพันธุ์และแหล่งพันธุ์ของสัตว์ ประเภทต่าง ๆ พบว่า เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้ในระดับ มาก 3 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ ไก่พื้นบ้านมีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 3.93$) รองลงมาได้แก่ กระบือ ($\bar{X} = 3.85$) สุกร ($\bar{X} = 3.74$) สำหรับความต้องการรับบริการความรู้ในระดับปานกลางมี 7 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ ไก่เนื้อ มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 3.41$) รองลงมาได้แก่ เป็ด ($\bar{X} = 3.38$) ปลา ($\bar{X} = 3.25$) ไก่ไข่ ($\bar{X} = 3.16$) โคเนื้อ ($\bar{X} = 3.09$) ไหม ($\bar{X} = 3.05$) ผึ้ง ($\bar{X} = 2.50$) และความต้องการรับบริการความรู้ในระดับน้อยมีเพียง 1 ประเภท คือ ไก่ชน ($\bar{X} = 2.41$)

เมื่อพิจารณาเฉพาะความต้องการรับบริการความรู้ด้านวิธีการเลี้ยงดูสัตว์ประเภทต่าง ๆ พบว่า เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้ในระดับมาก 3 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้ ไก่พื้นบ้าน มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 3.90$) รองลงมาได้แก่ กระบือ ($\bar{X} = 3.83$) สุกร

($\bar{X} = 3.75$) สำหรับความต้องการรับบริการความรู้ในระดับปานกลางมี 8 ประเภท เรียงตามลำดับ ดังนี้คือ เบ็ด มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 3.46$) รองลงมาได้แก่ ไก่เนื้อและปลา มีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.30$) ไก่ไข่ ($\bar{X} = 3.23$) ไทมี ($\bar{X} = 3.21$) โคเนื้อ ($\bar{X} = 2.97$) ผึ้ง ($\bar{X} = 2.59$) ไคนม ($\bar{X} = 2.55$)

เมื่อพิจารณาเฉพาะความต้องการรับบริการความรู้ด้านโรคของสัตว์ ประเภทต่าง ๆ และการป้องกันรักษา พบว่า เกษตรกรมีความต้องการในระดับมาก 3 ประเภท เรียงตามลำดับ ดังนี้คือ กระบือ มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมาได้แก่ ไก่พื้นบ้าน ($\bar{X} = 3.93$) สุกร ($\bar{X} = 3.77$) สำหรับความต้องการรับบริการความรู้ในระดับปานกลาง มี 8 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ เบ็ด มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 3.47$) รองลงมาได้แก่ ไก่เนื้อ ($\bar{X} = 3.33$) ไก่ไข่ ($\bar{X} = 3.19$) ไทมี ($\bar{X} = 3.16$) โคเนื้อ ($\bar{X} = 3.05$) ผึ้ง ($\bar{X} = 2.57$) ไคนม ($\bar{X} = 2.54$)

เมื่อพิจารณาเฉพาะความต้องการรับบริการความรู้ด้านวิธีการตอนสัตว์ ประเภทต่างๆ พบว่า เกษตรกรมีความต้องการในระดับมาก 3 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ กระบือมีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 3.88$) รองลงมาได้แก่ สุกร ($\bar{X} = 3.75$) ไก่พื้นบ้าน ($\bar{X} = 3.71$) สำหรับความต้องการรับบริการความรู้ในระดับปานกลางมีเพียงประเภทเดียวคือ โคเนื้อ ($\bar{X} = 3.09$)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 26 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตรด้านการจัดการไร่นาของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาต่ำหลัง

บริการทางวิชาการเกษตร	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. หลักและวิธีจัดตั้งสหกรณ์การเกษตร	3.73	1.17	มาก
2. แหล่งเงินทุนเพื่อการเกษตรและวิธีกู้ยืม	3.90	1.26	มาก
3. การลงทุนและวิธีการหาเงินทุนหมุนเวียน	3.92	1.15	มาก
4. หลักการตัดสินใจในการผลิตผลผลิตทางการเกษตรเพื่อการค้า	3.78	1.20	มาก
5. วิธีดำเนินการผลิตเพื่อการค้า	3.79	1.19	มาก
6. วิธีการตลาดเพื่อจำหน่ายผลผลิต	3.96	1.24	มาก
7. วิธีการขนส่งสินค้าเกษตรกรรม	3.73	1.17	มาก
8. มาตรฐานและคุณภาพของผลิตผล เกษตร	3.73	1.27	มาก
9. การกำหนดราคาและการเคลื่อนไหวของราคาสินค้าเกษตร	4.00	1.20	มาก
10. การบรรจุและเก็บรักษาผลผลิตเกษตร	3.70	1.18	มาก
11. กฎหมายเกี่ยวกับที่ดิน	3.83	1.19	มาก
12. กฎหมายชลประทาน	3.50	1.24	มาก
13. พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์	3.72	1.24	มาก
14. พระราชบัญญัติกักกันพืช	3.43	1.27	ปานกลาง
15. พระราชบัญญัติการควบคุมโยกย้ายสัตว์	3.45	1.29	ปานกลาง
16. พระราชบัญญัติการฆ่าสัตว์	3.36	1.28	ปานกลาง
17. พระราชบัญญัติวัตถุมีพิษหรือการใช้ยาฆ่าแมลง	3.60	1.27	มาก
รวม	3.71	0.19	มาก

จากตารางที่ 26 จะเห็นว่า ความต้องการรับบริการความรู้ด้านการจัดการไร่นาของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาต่ำหลัง เมื่อพิจารณาในภาพรวมจะมีความต้องการในระดับมาก ($X = 3.71$)

เมื่อพิจารณาความต้องการรับบริการความรู้แต่ละเรื่อง พบว่า เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้ในระดับมาก 14 เรื่อง เรียงตามลำดับดังนี้ การกำหนดราคาและการเคลื่อนไหวของราคาสินค้าเกษตร มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมาได้แก่ วิธีการตลาดเพื่อจำหน่ายผลผลิต ($\bar{X} = 3.96$) การลงทุนและวิธีการหาเงินทุนหมุนเวียน ($\bar{X} = 3.92$) แหล่งเงินทุนเพื่อการเกษตรและวิธีกู้ยืม ($\bar{X} = 3.90$) กฎหมายเกี่ยวกับที่ดิน ($\bar{X} = 3.83$) วิธีดำเนินการผลิตเพื่อการค้า ($\bar{X} = 3.79$) หลักการตัดสินใจในการผลิตผลผลิตทางการเกษตรเพื่อการค้า ($\bar{X} = 3.78$) หลักและวิธีจัดตั้งสหกรณ์การเกษตร ($\bar{X} = 3.73$) วิธีการขนส่งสินค้าเกษตรกรรม และมาตรฐานและคุณภาพของผลิตผล เกษตรกรมีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.73$) การบรรจุและเก็บรักษาผลผลิตเกษตร ($\bar{X} = 3.70$) พระราชบัญญัติวัดภูมิพิศหรือการใช้ยาฆ่าแมลง ($\bar{X} = 3.60$) กฎหมายชลประทาน ($\bar{X} = 3.50$) สำหรับความต้องการรับบริการความรู้ในระดับปานกลาง มี 3 ประเภทเรียงตามลำดับดังนี้คือ พระราชบัญญัติการควบคุมโยกย้ายสัตว์มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 3.45$) รองลงมาได้แก่ พระราชบัญญัติกักกันพืช ($\bar{X} = 3.43$) พระราชบัญญัติการฆ่าสัตว์ ($\bar{X} = 3.36$)

ศูนย์วิทยพัชากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 27 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตรด้านคหกรรมศาสตร์ ของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาแล้ว

บริการทางวิชาการเกษตร	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. วิธีการใหม่ ๆ ในการแปรรูป ผลผลิตทางการเกษตร	3.92	1.19	มาก
2. หลักการถนอมผลผลิตที่ได้จากพืช	3.87	1.18	มาก
3. หลักการถนอมผลผลิตที่ได้จากสัตว์	3.76	1.24	มาก
4. การเก็บรักษาและสงวนคุณค่าประโยชน์ของอาหาร	3.83	1.21	มาก
5. การรับประทานอาหารเพื่อให้ร่างกายได้รับสารอาหารที่ถูกต้อง	4.08	1.11	มาก
6. การดูแลรักษาบ้านที่อยู่อาศัยให้ถูกหลักอนามัย	3.91	1.16	มาก
7. ประดิษฐ์สิ่งของจากวัสดุเหลือใช้จากผลผลิตเกษตร	3.49	1.38	ปานกลาง
8. การปฐมพยาบาลขั้นต้น	3.95	1.19	มาก
9. การวางแผนครอบครัว	3.58	1.36	มาก
รวม	3.82	0.18	มาก

จากตารางที่ 27 จะเห็นว่า ความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตรด้านคหกรรมศาสตร์ ของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้าน ที่มีระดับการพัฒนาแล้ว เมื่อพิจารณาภาพรวม จะมีความต้องการในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$)

เมื่อพิจารณาความต้องการรับบริการความรู้แต่ละเรื่องพบว่า เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้ในระดับมาก 8 เรื่อง เรียงตามลำดับดังนี้ คือ การรับประทานอาหารเพื่อให้ร่างกายได้รับสารอาหารที่ถูกต้อง มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.08$) รองลงมาได้แก่ การปฐมพยาบาลขั้นต้น ($\bar{X} = 3.95$) วิธีการใหม่ ๆ ในการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ($\bar{X} = 3.92$) การดูแลรักษาบ้านที่อยู่อาศัยให้ถูกหลักอนามัย ($\bar{X} = 3.91$) หลักการถนอมผลผลิตที่ได้จากพืช ($\bar{X} = 3.87$) การเก็บรักษาและสงวนคุณค่าประโยชน์ของอาหาร ($\bar{X} = 3.83$) หลักการถนอมผลผลิตที่ได้จากสัตว์ ($\bar{X} = 3.76$) การวางแผนครอบครัว ($\bar{X} = 3.58$) สำหรับความต้องการรับบริการความรู้ในระดับปานกลางมีเพียง 1 เรื่อง คือ การประดิษฐ์สิ่งของจากวัสดุเหลือ

ผลที่ได้จากสัตว์ ($\bar{X} = 3.76$) การวางแผนครอบครัว ($\bar{X} = 3.58$) สำหรับความต้องการ
การรับบริการความรู้ในระดับปานกลางมีเพียง 1 เรื่อง คือ การประดิษฐ์สิ่งของจากวัสดุเหลือ
ใช้จากผลิตภัณฑ์ ($\bar{X} = 3.49$)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตรด้านการเกษตรทั่วไปของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาทุกระดับในจังหวัดบุรีรัมย์

บริการทางวิชาการเกษตร	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. การบำรุงรักษาดินให้เหมาะแก่การปลูกพืช	4.26	1.00	มาก
2. การชลประทานเพื่อการเกษตร	4.11	1.14	มาก
3. วิธีการใช้ปุ๋ยเคมี	4.01	1.07	มาก
4. วิธีการทำและใช้ปุ๋ยหมัก	3.97	1.12	มาก
5. การป้องกันและกำจัดศัตรูพืชที่สำคัญ	4.25	1.02	มาก
6. หลักและวิธีการขยายพันธุ์พืช	3.98	1.16	มาก
7. หลักการปรับปรุงและบำรุงรักษาพันธุ์พืช	4.02	1.10	มาก
8. การทำเชื้อเห็ดและการเพาะเห็ด	3.90	1.27	มาก
9. หลักการเลี้ยงสัตว์ทั่วไป	3.94	1.12	มาก
10. อาหารและวิธีการให้อาหารสัตว์	3.80	1.13	มาก
11. โรคระบาดที่สำคัญในสัตว์และการป้องกันรักษาโรค	4.19	1.06	มาก
12. การปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ไปพร้อมกัน ในเนื้อที่เดียวกัน	3.79	1.30	มาก
13. การดูแลรักษาเครื่องมือทุ่นแรงที่ใช้ในไร่นา	3.35	1.53	ปานกลาง
รวม	3.97	0.24	

จากตารางที่ 28 จะเห็นว่าความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตรด้านการเกษตรทั่วไป ของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ปานกลาง และล้าหลัง เมื่อพิจารณาภาพรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$)

เมื่อพิจารณาความต้องการรับบริการความรู้แต่ละเรื่อง พบว่า เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้ระดับมาก 12 เรื่อง เรียงตามลำดับดังนี้คือ การบำรุงรักษาดินให้เหมาะแก่การปลูกพืชมีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.26$) รองลงมาได้แก่ การป้องกันและกำจัดศัตรูพืชที่สำคัญ ($\bar{X} = 4.25$) โรคระบาดที่สำคัญในสัตว์และการป้องกันรักษาโรค ($\bar{X} = 4.19$) การชลประทาน

เพื่อการเกษตร ($X = 4.11$) หลักการปรับปรุงและบำรุงรักษาพันธุ์พืช ($X = 4.02$) วิธีการ
ทำและใช้ปุ๋ยหมัก ($X = 3.97$) หลักการเลี้ยงสัตว์ทั่วไป ($X = 3.94$) การทำเชื้อเห็ดและ
การเพาะเห็ด ($X = 3.90$) อาหารและวิธีการให้อาหารสัตว์ ($X = 3.80$) การปลูกพืชและ
เลี้ยงสัตว์ไปพร้อมกันในเนื้อที่เดียวกัน ($X = 3.79$) สำหรับความต้องการรับบริการความรู้ใน
ระดับปานกลางมีเพียง 1 เรื่องคือ การดูแลรักษาเครื่องมือท่อนแรงที่ใช้ในไร่นา ($X = 3.35$)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 29 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตรด้านการผลิตพืชของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาทุกระดับในจังหวัดบุรีรัมย์

ความต้องการ รับบริการ ประเภทของพืช	ด้านการผลิตพืชโดยทั่วไป			ด้านพันธุ์และแหล่งพันธุ์			ด้านการเตรียมดิน			ด้านการบำรุงดูแลรักษา			ด้านศัตรูพืชและการป้องกันโรค			ด้านการเก็บเกี่ยวและการ จัดการหลังการเก็บเกี่ยว		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. การปลูกข้าว	4.50	0.99	มากที่สุด	4.46	0.98	มาก	4.23	1.13	มาก	4.38	1.05	มาก	4.33	1.10	มาก	4.17	1.19	มาก
2. การปลูกข้าวโพด	3.23	1.39	ปานกลาง	3.32	1.37	ปานกลาง	3.33	1.41	ปานกลาง	3.38	1.38	ปานกลาง	3.39	1.41	ปานกลาง	3.28	1.36	ปานกลาง
3. การปลูกข้าวฟ่าง	2.25	1.50	น้อย	2.34	1.49	น้อย	2.40	1.53	น้อย	2.43	1.54	น้อย	2.50	1.58	ปานกลาง	2.53	1.52	ปานกลาง
4. การปลูกอ้อย	2.70	1.54	ปานกลาง	2.77	1.54	ปานกลาง	2.76	1.51	ปานกลาง	2.73	1.54	ปานกลาง	2.75	1.55	ปานกลาง	2.81	1.50	ปานกลาง
5. การปลูกปอ	3.25	1.53	ปานกลาง	3.33	1.50	ปานกลาง	3.27	1.50	ปานกลาง	3.26	1.50	ปานกลาง	3.24	1.52	ปานกลาง	3.28	1.49	ปานกลาง
6. การปลูกงา	2.80	1.57	ปานกลาง	2.82	1.59	ปานกลาง	2.78	1.55	ปานกลาง	2.82	1.57	ปานกลาง	2.83	1.59	ปานกลาง	2.91	1.55	ปานกลาง
7. การปลูกถั่วลิสง	3.35	1.45	ปานกลาง	3.35	1.42	ปานกลาง	3.30	1.44	ปานกลาง	3.38	1.42	ปานกลาง	3.32	1.44	ปานกลาง	3.35	1.37	ปานกลาง
8. การปลูกถั่วเหลือง	2.86	1.56	ปานกลาง	2.84	1.51	ปานกลาง	2.82	1.51	ปานกลาง	2.86	1.52	ปานกลาง	2.82	1.52	ปานกลาง	2.88	1.49	ปานกลาง
9. การปลูกถั่วเขียว	2.79	1.47	ปานกลาง	2.85	1.46	ปานกลาง	2.87	1.47	ปานกลาง	2.89	1.43	ปานกลาง	2.88	1.46	ปานกลาง	2.98	1.42	ปานกลาง
10. การปลูกมันสำปะหลัง	3.21	1.57	ปานกลาง	3.19	1.58	ปานกลาง	3.20	1.56	ปานกลาง	3.17	1.56	ปานกลาง	3.19	1.57	ปานกลาง	3.24	1.49	ปานกลาง
11. การปลูกหม่อน	3.01	1.63	ปานกลาง	3.05	1.62	ปานกลาง	3.12	1.62	ปานกลาง	3.12	1.63	ปานกลาง	3.11	1.61	ปานกลาง	3.12	1.54	ปานกลาง
12. การปลูกมะม่วง	3.94	1.22	มาก	3.98	1.20	มาก	3.88	1.24	มาก	3.85	1.30	มาก	3.84	1.27	มาก	3.82	1.25	มาก
13. การปลูกกล้วย	3.83	1.23	มาก	3.82	1.19	มาก	3.71	1.28	มาก	3.68	1.26	มาก	3.73	1.24	มาก	3.72	1.22	มาก
14. การปลูกน้อยหน่า	3.65	1.39	มาก	3.66	1.30	มาก	3.59	1.28	มาก	3.58	1.29	มาก	3.61	1.29	มาก	3.55	1.27	มาก
15. การปลูกขนุน	3.53	1.34	มาก	3.56	1.32	มาก	3.51	1.31	มาก	3.46	1.36	ปานกลาง	3.46	1.39	ปานกลาง	3.47	1.30	ปานกลาง
16. การปลูกมะละกอ	3.75	1.29	มาก	3.76	1.24	มาก	3.67	1.29	มาก	3.64	1.30	มาก	3.71	1.27	มาก	3.65	1.26	มาก
17. การปลูกมะม่วง	3.18	1.45	ปานกลาง	3.21	1.45	ปานกลาง	3.08	1.43	ปานกลาง	3.11	1.43	ปานกลาง	3.17	1.47	ปานกลาง	3.08	1.45	ปานกลาง
18. การปลูกส้มโอ	2.93	1.45	ปานกลาง	3.04	1.44	ปานกลาง	2.93	1.41	ปานกลาง	2.98	1.45	ปานกลาง	3.01	1.47	ปานกลาง	2.95	1.43	ปานกลาง
19. การปลูกแตงโม	3.83	1.31	มาก	3.78	1.31	มาก	3.73	1.28	มาก	3.76	1.35	มาก	3.79	1.34	มาก	3.66	1.36	มาก
20. การปลูกพืชผักตระกูล มะเขือ	3.90	1.24	มาก	3.83	1.25	มาก	3.83	1.20	มาก	3.80	1.24	มาก	3.87	1.22	มาก	3.73	1.26	มาก
21. การปลูกข้าวโพดฝักอ่อน	3.21	1.38	ปานกลาง	3.26	1.42	ปานกลาง	3.20	1.37	ปานกลาง	3.23	1.40	ปานกลาง	3.30	1.41	ปานกลาง	3.26	1.36	ปานกลาง
22. การปลูกพริก	4.03	1.17	มาก	4.02	1.16	มาก	3.91	1.20	มาก	3.91	1.24	มาก	3.96	1.20	มาก	3.85	1.28	มาก
23. การปลูกพืชผักตระกูลแตง	3.91	1.21	มาก	3.81	1.26	มาก	3.72	1.27	มาก	3.84	1.23	มาก	3.84	1.26	มาก	3.74	1.29	มาก
24. การปลูกพืชผักตระกูล กระหล่ำ	3.66	1.34	มาก	3.72	1.28	มาก	3.68	1.29	มาก	3.73	1.29	มาก	3.72	1.30	มาก	3.61	1.31	มาก
25. การปลูกพืชผักตระกูลถั่ว	4.03	1.12	มาก	4.00	1.13	มาก	3.92	1.17	มาก	3.93	1.16	มาก	3.96	1.17	มาก	3.83	1.21	มาก
	3.41	0.53	ปานกลาง	3.43	0.50	ปานกลาง	3.38	0.46	ปานกลาง	3.40	0.46	ปานกลาง	3.41	0.46	ปานกลาง	3.38	0.40	ปานกลาง

จากตารางที่ 29 จะเห็นว่าความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตร ด้านการผลิตพืชของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ปานกลาง และล่าช้า เมื่อพิจารณาภาพรวมจะมีความต้องการโดยทั่วไป และความต้องการเฉพาะด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับดังนี้คือ ความต้องการรับบริการด้านพันธุ์และแหล่งพันธุ์มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 3.43$) รองลงมาได้แก่ ความต้องการรับบริการความรู้ด้านการผลิตพืชโดยทั่วไป และด้านศัตรูพืช และการป้องกันกำจัด มีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.41$) ความต้องการรับบริการความรู้ด้านการดูแลบำรุงรักษาพืช ($\bar{X} = 3.40$) ความต้องการรับบริการความรู้ด้านการเตรียมดินเพื่อปลูกพืชและด้านการเก็บเกี่ยวและการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวมีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.38$)

เมื่อพิจารณาความต้องการโดยทั่วไป เกี่ยวกับการรับบริการความรู้ด้านการผลิตแต่ละประเภท พบว่า เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้เกี่ยวกับด้านนี้ในระดับมากที่สุดเพียง 1 ประเภทคือ การปลูกข้าว สำหรับความต้องการรับบริการความรู้ในระดับมากมี 11 ประเภท เรียงตามลำดับ ดังนี้คือ การปลูกพริกและผักตระกูลถั่ว มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.03$) รองลงมาได้แก่ การปลูกมะม่วง ($\bar{X} = 3.94$) การปลูกพืชผักตระกูลแดง ($\bar{X} = 3.91$) การปลูกพืชผักตระกูลมะเขือ ($\bar{X} = 3.90$) การปลูกแคงโม ($\bar{X} = 3.83$) การปลูกมะละกอ ($\bar{X} = 3.75$) การปลูกพืชผักตระกูลกระหล่ำ ($\bar{X} = 3.66$) การปลูกน้อยหน่า ($\bar{X} = 3.65$) การปลูกขนุน ($\bar{X} = 3.53$) และความต้องการรับบริการความรู้ในระดับปานกลางมี 12 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ การปลูกถั่วลิสง มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 3.35$) รองลงมาได้แก่ การปลูกปอ ($\bar{X} = 3.25$) การปลูกข้าวโพด ($\bar{X} = 3.23$) การปลูกข้าวโพดฝักอ่อน ($\bar{X} = 3.21$) การปลูกมันสำปะหลัง ($\bar{X} = 3.21$) การปลูกละมุด ($\bar{X} = 3.18$) การปลูกหม่อน ($\bar{X} = 3.01$) การปลูกส้มโอ ($\bar{X} = 2.93$) การปลูกถั่วเหลือง ($\bar{X} = 2.86$) การปลูกเงาะ ($\bar{X} = 2.80$) การปลูกถั่วเขียว ($\bar{X} = 2.79$) การปลูกอ้อย ($\bar{X} = 2.70$) นอกจากนี้เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้ในระดับน้อยเพียง 1 ประเภท คือ การปลูกข้าวฟ่าง ($\bar{X} = 2.25$)

เมื่อพิจารณาเฉพาะความต้องการรับบริการความรู้ด้านพันธุ์และแหล่งพันธุ์ของพืชประเภทต่าง ๆ พบว่า เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้เกี่ยวกับด้านนี้ในระดับมาก 12 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ การปลูกข้าว มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.46$) รองลงมาได้แก่ พริก

($\bar{X} = 4.02$) พืชตระกูลถั่ว ($\bar{X} = 4.00$) มะม่วง ($\bar{X} = 3.98$) พืชผักตระกูลมะเขือ
 ($\bar{X} = 3.83$) ถั่วฝักยาว ($\bar{X} = 3.82$) พืชผักตระกูลแตง ($\bar{X} = 3.81$) แตงโม ($\bar{X} = 3.78$)
 มะละกอ ($\bar{X} = 3.76$) พืชผักตระกูลกระหล่ำ ($\bar{X} = 3.72$) น้อยหน่า ($\bar{X} = 3.66$) ขนุน
 ($\bar{X} = 3.56$) สำหรับความต้องการรับบริการความรู้ในระดับปานกลางมี 12 ประเภท เรียง
 ตามลำดับดังนี้คือ ถั่วลิสง มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 3.35$) รองลงมาได้แก่ ปอ ($\bar{X} = 3.33$)
 ข้าวโพด ($\bar{X} = 3.32$) ข้าวโพดฝักอ่อน ($\bar{X} = 3.26$) ละคร ($\bar{X} = 3.21$) มันสำปะหลัง
 ($\bar{X} = 3.19$) หม่อน ($\bar{X} = 3.05$) ถั่วเขียว ($\bar{X} = 2.85$) ส้มโอ ($\bar{X} = 3.04$) ถั่วเขียว
 ($\bar{X} = 2.85$) ถั่วเหลือง ($\bar{X} = 2.84$) งา ($\bar{X} = 2.82$) อ้อย ($\bar{X} = 2.77$) และ
 ความต้องการรับบริการความรู้ในระดับน้อยมีเพียง 1 ประเภท คือ ข้าวฟ่าง ($\bar{X} = 2.34$)

เมื่อพิจารณาเฉพาะความต้องการรับบริการความรู้ด้านการเตรียมดินเพื่อปลูกพืช
 ประเภทต่าง ๆ พบว่า เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้ในระดับมาก 11 ประเภท เรียง
 ตามลำดับดังนี้คือ ข้าวมีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.23$) รองลงมาได้แก่ พืชผักตระกูลถั่ว ($\bar{X} = 3.92$)
 พริก ($\bar{X} = 3.91$) มะม่วง ($\bar{X} = 3.88$) พืชผักตระกูลมะเขือ ($\bar{X} = 3.83$) แตงโม
 ($\bar{X} = 3.73$) ถั่วฝักยาว ($\bar{X} = 3.71$) พืชผักตระกูลกระหล่ำ ($\bar{X} = 3.68$) มะละกอ
 ($\bar{X} = 3.67$) น้อยหน่า ($\bar{X} = 3.59$) ขนุน ($\bar{X} = 3.51$) สำหรับความต้องการรับบริการ
 ความรู้ในระดับปานกลาง มี 12 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ ข้าวโพด มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 3.33$)
 รองลงมาได้แก่ ถั่วลิสง ($\bar{X} = 3.30$) ปอ ($\bar{X} = 3.27$) มันสำปะหลัง และข้าวโพดฝักอ่อน
 มีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.20$) หม่อน ($\bar{X} = 3.12$) ละคร ($\bar{X} = 3.08$) ส้มโอ ($\bar{X} = 2.93$)
 ถั่วเขียว ($\bar{X} = 2.87$) ถั่วเหลือง ($\bar{X} = 2.82$) งา ($\bar{X} = 2.78$) อ้อย ($\bar{X} = 2.76$)
 และความต้องการรับบริการความรู้ในระดับน้อยมีเพียง 1 ประเภทคือ ข้าวฟ่าง ($\bar{X} = 2.40$)

เมื่อพิจารณาเฉพาะความต้องการรับบริการความรู้ด้านการดูแลบำรุงรักษาพืช
 ประเภทต่าง ๆ พบว่า เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้ในระดับมาก 11 ประเภท
 เรียงตามลำดับดังนี้คือ ข้าว มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.38$) รองลงมาได้แก่ พืชผักตระกูลถั่ว ($\bar{X} =$
 3.83) พริก ($\bar{X} = 3.91$) มะม่วง ($\bar{X} = 3.85$) พืชผักตระกูลแตง ($\bar{X} = 3.84$) พืชผัก
 ตระกูลมะเขือ ($\bar{X} = 3.80$) แตงโม ($\bar{X} = 3.76$) พืชผักตระกูลกระหล่ำ ($\bar{X} = 3.73$)
 ถั่วฝักยาว ($\bar{X} = 3.68$) มะละกอ ($\bar{X} = 3.64$) น้อยหน่า ($\bar{X} = 3.58$) สำหรับความต้องการ

รับบริการความรู้ในระดับปานกลาง มี 14 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ ขนุนมีค่าสูงสุด

($\bar{X} = 3.46$) รองลงมาได้แก่ ข้าวโพด ($\bar{X} = 3.39$) ข้าวโพดฝักอ่อน ($\bar{X} = 3.30$) ถั่วลิสง ($\bar{X} = 3.32$) ปอ ($\bar{X} = 3.24$) มันสำปะหลัง ($\bar{X} = 3.19$) ละมุด ($\bar{X} = 3.17$) หม่อน ($\bar{X} = 3.11$) ส้มโอ ($\bar{X} = 3.01$) ถั่วเขียว ($\bar{X} = 2.88$) เงาะ ($\bar{X} = 2.83$) ถั่วเหลือง ($\bar{X} = 2.82$) อ้อย ($\bar{X} = 2.75$) และข้าวฟ่าง ($\bar{X} = 2.50$)

เมื่อพิจารณาเฉพาะความต้องการบริการความรู้ด้านศัตรูของพืชประเภทต่าง ๆ

และการป้องกันกำจัด พบว่า เกษตรกรมีความต้องการบริการความรู้ในระดับมาก 11 ประเภท

เรียงตามลำดับดังนี้ ข้าวมีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.33$) รองลงมาได้แก่ พริก ($\bar{X} = 3.96$) พืช

ผักตระกูลถั่ว ($\bar{X} = 3.96$) พืชผักตระกูลมะเขือ ($\bar{X} = 3.87$) มะม่วงและพืชผักตระกูลแตง

มีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.84$) แตงโม ($\bar{X} = 3.79$) กล้วย ($\bar{X} = 3.73$) พืชผักตระกูล

กระหล่ำ ($\bar{X} = 3.72$) มะละกอ ($\bar{X} = 3.71$) น้อยหน่า ($\bar{X} = 3.61$) สำหรับความต้องการ

การบริการความรู้ในระดับปานกลางมี 14 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ ขนุนมีค่าสูงสุด

($\bar{X} = 3.46$) รองลงมาได้แก่ ข้าวโพด ($\bar{X} = 3.39$) ข้าวโพดฝักอ่อน ($\bar{X} = 3.30$)

ถั่วลิสง ($\bar{X} = 3.32$) ปอ ($\bar{X} = 3.24$) มันสำปะหลัง ($\bar{X} = 3.19$) ละมุด ($\bar{X} = 3.17$)

หม่อน ($\bar{X} = 3.11$) ส้มโอ ($\bar{X} = 3.01$) ถั่วเขียว ($\bar{X} = 2.88$) เงาะ ($\bar{X} = 2.83$) ถั่ว

เหลือง ($\bar{X} = 2.82$) อ้อย ($\bar{X} = 2.75$) และข้าวฟ่าง ($\bar{X} = 2.50$)

เมื่อพิจารณาเฉพาะความต้องการบริการความรู้ด้านการเก็บเกี่ยวและการจัด

การหลังการเก็บเกี่ยวของพืชประเภทต่าง ๆ พบว่า เกษตรกรมีความต้องการบริการความรู้

ในระดับมาก 11 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ ข้าวมีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.17$) รองลงมา

ได้แก่ พริก ($\bar{X} = 3.85$) พืชผักตระกูลถั่ว ($\bar{X} = 3.83$) มะม่วง ($\bar{X} = 3.82$) พืชผัก

ตระกูลแตง ($\bar{X} = 3.74$) พืชผักตระกูลมะเขือ ($\bar{X} = 3.73$) กล้วย ($\bar{X} = 3.72$) แตงโม

($\bar{X} = 3.66$) มะละกอ ($\bar{X} = 3.65$) พืชผักตระกูลกระหล่ำ ($\bar{X} = 3.61$) น้อยหน่า

($\bar{X} = 3.55$) สำหรับความต้องการบริการความรู้ในระดับปานกลางมี 14 ประเภท เรียง

ตามลำดับดังนี้คือ ขนุนมีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 3.47$) ถั่วลิสง ($\bar{X} = 3.35$) ข้าวโพด และปอ มี

ค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.28$) ข้าวโพดฝักอ่อน ($\bar{X} = 3.26$) มันสำปะหลัง ($\bar{X} = 3.24$) หม่อน

($\bar{X} = 3.12$) ละมุด ($\bar{X} = 3.08$) ถั่วเขียว ($\bar{X} = 2.98$) ส้มโอ ($\bar{X} = 2.95$) เงาะ

($\bar{X} = 2.91$) ถั่วเหลือง ($\bar{X} = 2.88$) อ้อย ($\bar{X} = 2.81$) และข้าวฟ่าง ($\bar{X} = 2.53$)

ตารางที่ 30 ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการรับบริการทางวิชาการ เกษตรด้านการผลิตสัตว์ของ เกษตรกร
ที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาทุกระดับในจังหวัดบุรีรัมย์

ประเภทของสัตว์	ความต้องการรับ บริการทาง วิชาการ เกษตรกร			ด้านการผลิตสัตว์โดยทั่วไป			ด้านพันธุ์และแหล่งพันธุ์			ด้านวิธีการเลี้ยงดู			ด้านโรคและการป้องกันรักษา			ด้านวิธีการตอน		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
39. การเลี้ยงกระบือ	3.22	1.14	มาก	4.04	1.26	มาก	4.06	1.25	มาก	4.17	1.20	มาก	4.06	1.30	มาก			
40. การเลี้ยงโคเนื้อ	3.02	1.60	ปานกลาง	3.11	1.61	ปานกลาง	3.01	1.57	ปานกลาง	3.05	1.60	ปานกลาง	3.10	1.63	ปานกลาง			
41. การเลี้ยงสุกร	4.02	1.26	มาก	3.93	1.27	มาก	3.92	1.26	มาก	3.97	1.26	มาก	3.89	1.37	มาก			
42. การเลี้ยงไก่พื้นบ้าน	4.38	1.03	มาก	4.11	1.26	มาก	4.10	1.25	มาก	4.15	1.27	มาก	4.00	1.40	มาก			
43. การเลี้ยงโคนม	2.52	1.63	ปานกลาง	2.62	1.65	ปานกลาง	2.64	1.63	ปานกลาง	2.62	1.64	ปานกลาง						
44. การเลี้ยงไก่ไข่	3.18	1.62	ปานกลาง	3.16	1.59	ปานกลาง	3.20	1.57	ปานกลาง	3.23	1.58	ปานกลาง						
45. การเลี้ยงไก่เนื้อ	3.25	1.59	ปานกลาง	3.38	1.54	ปานกลาง	3.33	1.52	ปานกลาง	3.28	1.57	ปานกลาง						
46. การเลี้ยงเป็ด	3.71	1.35	มาก	3.59	1.36	มาก	3.62	1.38	มาก	3.68	1.39	มาก						
47. การเลี้ยงปลา	3.67	1.44	มาก	3.53	1.44	มาก	3.59	1.43	มาก	3.56	1.47	มาก						
48. การเลี้ยงผึ้ง	2.45	1.65	น้อย	2.55	1.60	ปานกลาง	2.56	1.62	ปานกลาง	2.53	1.64	ปานกลาง						
49. การเลี้ยงไหม	3.04	1.68	ปานกลาง	3.01	1.64	ปานกลาง	3.09	1.66	ปานกลาง	3.07	1.70	ปานกลาง						
รวม	3.40	0.65	ปานกลาง	3.37	0.54	ปานกลาง	3.37	0.53	ปานกลาง	3.39	0.57	ปานกลาง	3.76	0.89	มาก			

จากตารางที่ 30 จะเห็นว่าความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตรด้านการผลิตสัตว์ของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ปานกลาง และล่าช้า เมื่อพิจารณาภาพรวมจะมีความต้องการโดยทั่วไป และความต้องการเฉพาะด้านอยู่ในระดับมาก 1 ด้านคือ วิธีการตอนสัตว์ ($\bar{X} = 3.76$) สำหรับความต้องการในระดับปานกลางมี 4 ด้านเรียงตามลำดับดังนี้คือ ความต้องการรับบริการความรู้ด้านการผลิตสัตว์โดยทั่วไป มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 3.40$) รองลงมาได้แก่ ความต้องการรับบริการความรู้ด้านโรคของสัตว์และการป้องกันรักษา ($\bar{X} = 3.39$) ความต้องการรับบริการความรู้ด้านพันธุ์และแหล่งพันธุ์ของสัตว์ และด้านวิธีการเลี้ยงดูสัตว์ มีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.37$)

เมื่อพิจารณาความต้องการโดยทั่วไป เกี่ยวกับการรับบริการความรู้ด้านการผลิตสัตว์แต่ละประเภท พบว่า เกษตรกรมีความต้องการรับบริการเกี่ยวกับด้านนี้ในระดับมาก 5 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ การเลี้ยงไก่พื้นบ้านมีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.38$) รองลงมาได้แก่ การเลี้ยงกระบือ ($\bar{X} = 4.22$) การเลี้ยงสุกร ($\bar{X} = 4.02$) การเลี้ยงเบ็ด ($\bar{X} = 3.71$) การเลี้ยงปลา ($\bar{X} = 3.67$) สำหรับความต้องการรับบริการความรู้ในระดับปานกลาง มี 5 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ การเลี้ยงไก่เนื้อ มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 3.25$) รองลงมาได้แก่ การเลี้ยงไก่ไข่ ($\bar{X} = 3.18$) การเลี้ยงไหม ($\bar{X} = 3.08$) การเลี้ยงโคเนื้อ ($\bar{X} = 3.02$) การเลี้ยงโคนม ($\bar{X} = 2.52$) และความต้องการรับบริการความรู้ในระดับน้อยมีเพียง 1 ประเภทคือ การเลี้ยงผึ้ง ($\bar{X} = 2.45$)

เมื่อพิจารณาเฉพาะความต้องการด้านพันธุ์และแหล่งพันธุ์ของสัตว์แต่ละประเภท พบว่า เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้ในระดับมาก 5 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ ไก่พื้นบ้านมีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.11$) รองลงมาได้แก่กระบือ ($\bar{X} = 4.04$) สุกร ($\bar{X} = 3.93$) เบ็ด ($\bar{X} = 3.59$) ปลา ($\bar{X} = 3.53$) สำหรับความต้องการรับบริการความรู้ในระดับปานกลาง มี 6 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ ไก่เนื้อ มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 3.38$) รองลงมาได้แก่ ไก่ไข่ ($\bar{X} = 3.16$) โคเนื้อ ($\bar{X} = 3.11$) ไหม ($\bar{X} = 3.01$) โคนม ($\bar{X} = 2.62$) ผึ้ง ($\bar{X} = 2.55$)

เมื่อพิจารณาเฉพาะความต้องการรับบริการความรู้ วิธีการเลี้ยงดูสัตว์แต่ละประเภท พบว่า เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้ในระดับมาก 5 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ

ไก่พื้นบ้าน ($\bar{X} = 4.10$) กระจับปี่ ($\bar{X} = 4.06$) สุกร ($\bar{X} = 3.92$) เป็ด ($\bar{X} = 4.62$)
ปลา ($\bar{X} = 3.59$) สำหรับความต้องการรับบริการความรู้ในระดับปานกลางมี 6 ประเภท
เรียงตามลำดับดังนี้คือ ไก่เนื้อ ($\bar{X} = 3.33$) ไก่ไข่ ($\bar{X} = 3.20$) ไท ($\bar{X} = 3.09$)
โคเนื้อ ($\bar{X} = 3.01$) โคนม ($\bar{X} = 2.64$) ผึ้ง ($\bar{X} = 2.56$)

เมื่อพิจารณาเฉพาะความต้องการรับบริการความรู้ด้านโรคของสัตว์แต่ละประเภท
และการป้องกันรักษา พบว่า เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้ในระดับมาก 5
ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ กระจับปี่มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.17$) รองลงมาได้แก่ ไก่พื้นบ้าน
($\bar{X} = 4.15$) สุกร ($\bar{X} = 3.97$) เป็ด ($\bar{X} = 3.68$) ปลา ($\bar{X} = 3.56$) สำหรับความ
ต้องการรับบริการความรู้ในระดับปานกลางมี 6 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้คือ ไก่เนื้อมีค่า
สูงสุด ($\bar{X} = 3.28$) รองลงมาได้แก่ ไก่ไข่ ($\bar{X} = 3.23$) ไท ($\bar{X} = 3.07$) โคเนื้อ
($\bar{X} = 3.05$) โคนม ($\bar{X} = 2.62$) ผึ้ง ($\bar{X} = 2.53$)

เมื่อพิจารณาเฉพาะความต้องการรับบริการความรู้ด้านวิธีการตอนสัตว์แต่ละประเภท
พบว่า เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้ในระดับมาก 3 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้
คือ กระจับปี่มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.06$) รองลงมาได้แก่ ไก่พื้นบ้าน ($\bar{X} = 4.00$) สุกร
($\bar{X} = 3.89$) สำหรับความต้องการรับบริการความรู้ในระดับปานกลางมีเพียง 1 ประเภทคือ
โคเนื้อ ($\bar{X} = 3.10$)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 31 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการรับบริการ
ทางวิชาการเกษตรด้านการจัดการไร่นาของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มี
ระดับการพัฒนาทุกระดับในจังหวัดบุรีรัมย์

บริการทางวิชาการเกษตร	\bar{X}	S.D.	แปลความ
51. หลักและวิธีจัดตั้งสหกรณ์การเกษตร	3.92	1.12	มาก
52. แหล่งเงินทุนเพื่อการเกษตรและวิธีกู้ยืม	4.06	1.18	มาก
53. การลงทุนและการหาเงินทุนหมุนเวียน	4.00	1.57	มาก
54. หลักการตัดสินใจในการผลิตผลผลิตทางการเกษตร เพื่อการค้า	3.94	1.16	มาก
55. วิธีดำเนินการผลิตเพื่อการค้า	3.92	1.16	มาก
56. วิธีการตลาดเพื่อจำหน่ายผลผลิต	4.10	1.18	มาก
57. วิธีการขนส่งสินค้าเกษตรกรรม	3.82	1.19	มาก
58. มาตรฐานและคุณภาพของผลิตผลเกษตร	3.94	1.19	มาก
59. การกำหนดราคาและการเคลื่อนไหวของราคาสินค้า เกษตร	4.12	1.10	มาก
60. การบรรจุและเก็บรักษาผลผลิตเกษตร	3.83	1.17	มาก
61. กฎหมายเกี่ยวกับที่ดิน	4.05	1.12	มาก
62. กฎหมายชลประทาน	3.76	1.25	มาก
63. พระราชบัญญัติโรครณะบาดสัตว์	3.88	1.19	มาก
64. พระราชบัญญัติกักกันพืช	3.58	1.27	มาก
65. พระราชบัญญัติการควบคุมโยกย้ายสัตว์	3.63	1.29	มาก
66. พระราชบัญญัติการฆ่าสัตว์	3.60	1.29	มาก
67. พระราชบัญญัติควบคุมพิษหรือการใช้ยาฆ่าแมลง	3.81	1.21	มาก
รวม	3.88	0.16	มาก

จากตารางที่ 31 จะเห็นว่าความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตรด้านการ
จัดการไร่นาของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ปานกลาง และล่าช้า เมื่อ
พิจารณาภาพรวมมีความต้องการในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$)

เมื่อพิจารณาความต้องการรับบริการความรู้แต่ละเรื่องพบว่า เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้ในระดับมากทุกเรื่อง เรียงตามลำดับดังนี้คือ การกำหนดราคาและการเคลื่อนไหวของราคาสินค้าเกษตรมีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.12$) รองลงมาได้แก่ วิธีการหาค่าเฉลี่ยเพื่อจำหน่ายผลผลิต ($\bar{X} = 4.10$) แหล่งเงินทุนเพื่อการเกษตรและวิธีกู้ยืม ($\bar{X} = 4.06$) กฎหมายเกี่ยวกับที่ดิน ($\bar{X} = 4.05$) การลงทุนและการหาเงินทุนหมุนเวียน ($\bar{X} = 4.00$) หลักการตัดสินใจในการผลิตผลผลิตทางการเกษตรเพื่อการค้าและมาตรฐานและคุณภาพของผลผลิตเกษตรมีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.94$) หลักและวิธีจัดตั้งสหกรณ์การเกษตร และวิธีดำเนินการผลิตเพื่อการค้า มีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.92$) พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ ($\bar{X} = 3.88$) การบรรจุและเก็บรักษาผลผลิตเกษตร ($\bar{X} = 3.83$) วิธีการขนส่งสินค้าเกษตรกรรม ($\bar{X} = 3.82$) พระราชบัญญัติวัดภูมิพิศหรือการใช้ยาฆ่าแมลง ($\bar{X} = 3.81$) กฎหมายชลประทาน ($\bar{X} = 3.76$) พระราชบัญญัติการควบคุมโยกย้ายสัตว์ ($\bar{X} = 3.63$) พระราชบัญญัติการฆ่าสัตว์ ($\bar{X} = 3.60$) พระราชบัญญัติกักกันพืช ($\bar{X} = 3.58$)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 32 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการรับบริการทางวิชาการ เกษตรด้านคหกรรมศาสตร์ ของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาทุกระดับในจังหวัดบุรีรัมย์

บริการทางวิชาการ เกษตร	\bar{X}	S.D.	แปลความ
69. วิธีการใหม่ ๆ ในการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร	4.02	1.20	มาก
70. หลักการถนอมผลผลิตที่ได้จากพืช	3.96	1.16	มาก
71. หลักการถนอมผลผลิตที่ได้จากสัตว์	3.90	1.20	มาก
72. การเก็บรักษาและสงวนคุณภาพประโยชน์ของอาหาร	3.96	1.22	มาก
73. การรับประทานอาหารเพื่อให้ร่างกายได้รับสารอาหารที่ถูกต้องและเหมาะสม	4.11	1.11	มาก
74. การดูแลรักษามันที่อยู่อาศัยให้ถูกหลักอนามัย	4.00	1.16	มาก
75. การประดิษฐ์สิ่งของจากวัสดุเหลือใช้จากผลผลิต เกษตร	3.61	1.38	มาก
76. การปฐมพยาบาลขั้นต้น	4.05	1.16	มาก
77. การวางแผนครอบครัว	3.61	1.38	มาก
รวม	3.91	0.18	มาก

จากตารางที่ 32 จะเห็นว่าความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตรด้านคหกรรมศาสตร์ของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนา ก้าวหน้า ปานกลาง และล่าช้า เมื่อพิจารณาภาพรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$)

เมื่อพิจารณาความต้องการรับบริการความรู้แต่ละเรื่องพบว่า เกษตรกรมีความต้องการรับบริการความรู้ในระดับมากทุกเรื่อง เรียงตามลำดับดังนี้คือ การรับประทานอาหารเพื่อให้ร่างกายได้รับสารอาหารที่ถูกต้องและเหมาะสม มีค่าสูงสุด ($\bar{X} = 4.11$) รองลงมาได้แก่ การปฐมพยาบาลขั้นต้น ($\bar{X} = 4.05$) วิธีการใหม่ ๆ ในการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ($\bar{X} = 4.02$) การดูแลรักษามันที่อยู่อาศัยให้ถูกหลักอนามัย ($\bar{X} = 4.00$) หลักการถนอม

ผลิตผลที่ได้จากพืช และการเก็บรักษาสงวนคุณภาพระยะโยชน์ของอาหาร มีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.96$)

หลักการถนอมผลิตผลที่ได้จากสัตว์ ($\bar{X} 3.90$) การประดิษฐ์สิ่งของจากวัสดุเหลือใช้จาก

ผลิตผลเกษตร และการวางแผนครอบครัวมีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 3.61$)

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตร
ระหว่างเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า ปานกลาง
และล้าหลัง

ตารางที่ ๑๑ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis
of Variance) ของคะแนนความต้องการรับบริการทางวิชาการ
เกษตรด้านต่าง ๆ ระหว่างเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการ
พัฒนาก้าวหน้า ปานกลาง และล้าหลัง

บริการทางวิชาการเกษตรด้านต่าง ๆ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ด้านการเกษตรทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	1888.77	2	944.39	9.45*
	ภายในกลุ่ม	31859.85	318	100.19	
	รวม	33748.62	320		
ด้านการผลิตพืช	ระหว่างกลุ่ม	4800.94	2	2400.15	5.61*
	ภายในกลุ่ม	135948.89	318	427.51	
	รวม	140749.83	320		
ด้านการผลิตสัตว์	ระหว่างกลุ่ม	656.39	2	328.32	3.06
	ภายในกลุ่ม	34101.39	318	107.24	
	รวม	34758.78	320		
ด้านการจัดการไร่นา	ระหว่างกลุ่ม	3111.62	2	1555.68	6.93*
	ภายในกลุ่ม	71354.63	318	224.39	
	รวม	74466.25	320		
ด้านคหกรรมศาสตร์	ระหว่างกลุ่ม	648.83	2	324.29	4.28*
	ภายในกลุ่ม	24071.47	318	75.70	
	รวม	24720.30	320		

* $P < .05$

จากตารางที่ ๑๑ แสดงว่า เกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาแตกต่างกัน
มีความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการเกษตรทั่วไป ด้านการผลิตพืช ด้านการจัดการไร่นา และด้าน
คหกรรมศาสตร์

ตารางที่ 34 ค่าเฉลี่ยความแตกต่างของคะแนนความต้องการรับบริการทางวิชาการ
 เกษตรด้านการเกษตรทั่วไปของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการ
 พัฒนาต่างกัน

ประเภทของเกษตรกรที่อยู่ใน หมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนา			X ₁	X ₂	X ₃
ก้าวหน้า	X ₁ =	50.86	-	3.33	1.86
ปานกลาง	X ₂ =	54.19		-	5.19*
ล่าช้า	X ₃ =	49.00			-

*P < .05

จากตารางที่ 34 แสดงว่า ค่าเฉลี่ยความแตกต่างของคะแนนความต้องการรับ
 บริการทางวิชาการเกษตรด้านการเกษตรทั่วไปของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการ
 พัฒนาปานกลาง แตกต่างจากค่าเฉลี่ยของคะแนนความต้องการของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับ
 การพัฒนาล่าช้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการ
 พัฒนาปานกลาง มีความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตรด้านการเกษตรทั่วไปสูงกว่า
 เกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล่าช้า

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 35 ค่าเฉลี่ยความแตกต่างของคะแนนความต้องการรับบริการทางวิชาการ
เกษตรกรด้านการผลิตพืชของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนา
แตกต่างกัน

ประเภทของเกษตรกรที่อยู่ใน หมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนา		X_1	X_2	X_3
ก้าวหน้า	$X_1 =$	83.00	-	6.62
ปานกลาง	$X_2 =$	89.62	-	8.07*
ล้าหลัง	$X_3 =$	81.55		-

* $P < .05$

จากตารางที่ 35 แสดงว่า ค่าเฉลี่ยความแตกต่างของคะแนนความต้องการรับ
บริการทางวิชาการเกษตรกรด้านการผลิตพืชของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการ
พัฒนาปานกลาง แตกต่างจากค่าเฉลี่ยของคะแนนความต้องการของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการ
พัฒนาล้าหลัง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการ
พัฒนาปานกลางมีความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตรกรด้านการผลิตพืชสูงกว่าเกษตรกรที่
อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล้าหลัง

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 36 ค่าเฉลี่ยความแตกต่างของคะแนนความต้องการรับบริการทางวิชาการ
 เกษตรด้านการจัดการไร่นาของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการ
 พัฒนาแตกต่างกัน

ประเภทของเกษตรกรที่อยู่ใน หมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนา	X_1	X_2	X_3
ก้าวหน้า X_1	= 63.14	-	6.24
ปานกลาง X_2	= 69.38	-	6.25*
ล่าช้า X_3	= 63.13		

* $P < .05$

จากตารางที่ 36 แสดงว่า ค่าเฉลี่ยความแตกต่างของคะแนนความต้องการรับ
 บริการทางวิชาการเกษตรด้านการจัดการไร่นาของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการ
 พัฒนาปานกลาง แตกต่างจากค่าเฉลี่ยของคะแนนความต้องการของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับ
 การพัฒนาล่าช้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับ
 การพัฒนาปานกลางมีความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตรด้านการจัดการไร่นา สูงกว่า
 เกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล่าช้า

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 37 ค่าเฉลี่ยความแตกต่างของคะแนนความต้องการรับบริการทางวิชาการ
 เกษตรด้านคหกรรมศาสตร์ของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการ
 พัฒนาต่างกัน

ประเภทของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้าน ที่มีระดับการพัฒนา	X_1	X_2	X_3
ก้าวหน้า $X_1 = 32.95$	-	3.79*	1.48
ปานกลาง $X_2 = 36.74$		-	2.31
ล่าช้า $X_3 = 34.43$			-

* $P < .05$

จากตารางที่ 37 แสดงว่า ค่าเฉลี่ยความแตกต่างของคะแนนความต้องการรับ
 บริการทางวิชาการเกษตรด้านคหกรรมศาสตร์ของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนา
 ก้าวหน้า แตกต่างจากค่าเฉลี่ยของคะแนนความต้องการของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับ
 การพัฒนาปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มี
 ระดับการพัฒนาปานกลางมีความต้องการรับบริการทางวิชาการด้านคหกรรมศาสตร์สูงกว่า
 เกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาก้าวหน้า

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 38 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ของคะแนนความต้องการรับบริการทางวิชาการ เกษตรเกี่ยวกับการผลิตพืชเฉพาะด้าน ระหว่างเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาแตกต่างกัน

บริการทางวิชาการเกษตรเกี่ยวกับ					
การผลิตพืชด้านต่าง ๆ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ด้านพันธุ์และแหล่งพันธุ์	ระหว่างกลุ่ม	4461.69	2	2230.84	5.37 *
	ภายในกลุ่ม	132139.52	318	415.53	
	รวม	136601.21	320		
ด้านการเตรียมดิน	ระหว่างกลุ่ม	5650.26	2	2825.13	6.63*
	ภายในกลุ่ม	135404.68	318	425.80	
	รวม	141054.94	320		
ด้านการดูแลบำรุงรักษา	ระหว่างกลุ่ม	6082.30	2	3041.20	7.08*
	ภายในกลุ่ม	136585.90	318	429.52	
	รวม	142668.20	320		
ด้านศัตรูพืชและการป้องกันกำจัด	ระหว่างกลุ่ม	7018.94	2	3509.47	8.04*
	ภายในกลุ่ม	138765.02	318	436.37	
	รวม	145783.96	320		
ด้านการเก็บเกี่ยวและการจัดการ	ระหว่างกลุ่ม	5618.68	2	2809.23	6.01*
	ภายในกลุ่ม	148572.88	318	467.21	
	รวม	154191.56	320		

* $P < .05$

จากตารางที่ 38 แสดงว่า เกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาแตกต่างกัน มีความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตรเกี่ยวกับการผลิตพืชในด้านต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน

ตารางที่ 39 ค่าเฉลี่ยความแตกต่างของคะแนนความต้องการรับบริการทางวิชาการ
เกษตรกรเกี่ยวกับการผลิตพืชด้านพันธุ์และแหล่งพันธุ์ ของเกษตรกรที่อยู่ใน
หมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาต่างกัน

ประเภทของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนา		X_1	X_2	X_3
ก้าวหน้า	$X_1 = 82.26$	-	7.69	0.29
ปานกลาง	$X_2 = 89.95$		-	7.40*
ล่าช้า	$X_3 = 82.55$			-

* $P < .05$

จากตารางที่ 39 แสดงว่า ค่าเฉลี่ยความแตกต่างของคะแนนความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตรกรเกี่ยวกับการผลิตพืชด้านพันธุ์และแหล่งพันธุ์ ของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลางแตกต่างจากค่าเฉลี่ยของคะแนนความต้องการของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล่าช้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลางมีความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตรกรเกี่ยวกับการผลิตพืชด้านพันธุ์และแหล่งพันธุ์ของพืชสูงกว่าเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาล่าช้า

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 40 ค่าเฉลี่ยความแตกต่างของคะแนนความต้องการรับบริการทางวิชาการ
เกษตรกรเกี่ยวกับการผลิตพืชด้านการเตรียมดินของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้าน
บ้านที่มีระดับการพัฒนาต่างกัน

ประเภทของเกษตรกรที่อยู่ ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนา	X_1	X_2	X_3
ก้าวหน้า $X_1 = 79.82$	-	9.29*	1.91
ปานกลาง $X_2 = 89.11$		-	8.08*
ล่าช้า $X_3 = 81.03$			-

* $P < .05$

จากตารางที่ 40 แสดงว่า ค่าเฉลี่ยความแตกต่างของคะแนนความต้องการรับ
บริการทางวิชาการเกษตรกรเกี่ยวกับการผลิตพืชด้านการเตรียมดินของเกษตรกร ที่อยู่ในหมู่บ้าน
ที่มีระดับการพัฒนาปานกลางแตกต่างจากค่าเฉลี่ยของคะแนนความต้องการของเกษตรกรที่อยู่ใน
ในหมู่บ้านที่มีระดับพัฒนาก้าวหน้า และ ล่าช้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย
เกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลางมีความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตรกร
เกี่ยวกับการผลิตพืชด้านการเตรียมดินเพื่อปลูกพืชสูงกว่าเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการ
พัฒนาก้าวหน้าและ ล่าช้า

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 41. ค่าเฉลี่ยความแตกต่างของคะแนนความต้องการรับบริการทางวิชาการ
 เกษตรเกี่ยวกับการผลิตพืชด้านการดูแลบำรุงรักษา ของเกษตรกรที่
 อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาต่างกัน

ประเภทของเกษตรกรที่อยู่ใน หมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนา			X_1	X_2	X_3
ก้าวหน้า	X_1	=	80.93	-	8.35*
ปานกลาง	X_2	=	89.78	-	8.70*
ล่าช้า	X_3	=	81.08		-

* $P < .05$

จากตารางที่ 41 แสดงว่า ค่าเฉลี่ยความแตกต่างของคะแนนความต้องการรับ
 บริการทางวิชาการเกษตรเกี่ยวกับการผลิตพืชด้านการดูแลบำรุงรักษา ของเกษตรกรที่อยู่ใน
 หมู่บ้านที่มีระดับพัฒนาปานกลาง แตกต่างจากค่าเฉลี่ยของคะแนนความต้องการของเกษตรกร
 ที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับพัฒนาก้าวหน้า และ ล่าช้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 โดยเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับพัฒนาปานกลางมีความต้องการรับบริการทางวิชาการ
 เกษตรเกี่ยวกับการผลิตพืชด้านการดูแลบำรุงรักษาพืช สูงกว่าเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับ
 การพัฒนาก้าวหน้าและล่าช้า

ตารางที่ 42 ค่าเฉลี่ยความแตกต่างของคะแนนความต้องการรับบริการทางวิชาการ
เกษตรกรเกี่ยวกับการผลิตพืชด้านศัตรูพืชและการป้องกันกำจัด ของ
เกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาต่างกัน

ประเภทของเกษตรกรที่อยู่ใน หมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนา		X ₁	X ₂	X ₃
ก้าวหน้า	X ₁ = 81.20	-	9.35*	0.04
ปานกลาง	X ₂ = 90.55		-	9.39*
ล่าช้า	X ₃ = 81.16			-

* P < .05

จากตารางที่ 42 แสดงว่า ค่าเฉลี่ยความแตกต่างของคะแนนความต้องการรับ
บริการทางวิชาการเกษตรกรเกี่ยวกับการผลิตพืชด้านศัตรูพืช และการป้องกันกำจัดของเกษตรกร
ที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับพัฒนาปานกลาง แตกต่างจากค่าเฉลี่ยคะแนนความต้องการของ
เกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับพัฒนาก้าวหน้า และล่าช้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ
.05 โดยเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับพัฒนาปานกลาง มีความต้องการรับบริการทาง
วิชาการเกษตรกรเกี่ยวกับการผลิตพืชด้านศัตรูพืชและการป้องกันกำจัดสูงกว่าเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้าน
ที่มีระดับพัฒนาก้าวหน้า และล่าช้า

ตารางที่ ๔๓ ค่าเฉลี่ยความแตกต่างของคะแนนความต้องการรับบริการทางวิชาการ
เกษตรกรเกี่ยวกับการผลิตพืชด้านการเก็บเกี่ยวและ การจัดการหลัง
การเก็บเกี่ยวของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาต่างกัน

ประเภทของเกษตรกรที่อยู่ใน หมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนา			X ₁	X ₂	X ₃
ก้าวหน้า	X ₁ = 80.09	-		9.05	0.89
ปานกลาง	X ₂ = 89.14			-	8.16*
ล่าช้า	X ₃ = 80.98				

* P < .05

จากตารางที่ ๔๓ แสดงว่า ค่าเฉลี่ยความแตกต่างของคะแนนความต้องการรับ
บริการทางวิชาการเกษตรกรเกี่ยวกับการผลิตพืชด้านการเก็บเกี่ยวและ การจัดการหลังการเก็บ
เกี่ยว ของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง แตกต่างจากค่าเฉลี่ยของคะแนน
ความต้องการของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับพัฒนาล่าช้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 โดยเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับพัฒนาปานกลางมีความ ต้องการรับบริการ
ทางวิชาการเกษตรกรเกี่ยวกับการผลิตพืชด้านการเก็บเกี่ยว และการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว
สูงกว่าเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับพัฒนาล่าช้า

ตารางที่ 44 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ของคะแนนความต้องการรับบริการทางวิชาการ เกษตรเกี่ยวกับการผลิตสัตว์เฉพาะด้าน ระหว่างเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาแตกต่างกัน

บริการทางวิชาการเกษตร					
เกี่ยวกับการผลิตสัตว์ด้านต่างๆ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ด้านพัสดุและแหล่งพันธุ์	ระหว่างกลุ่ม	561.04	2	280.80	2.69
	ภายในกลุ่ม	33253.12	318	104.57	
	รวม	33814.16	320		
ด้านวิธีการเลี้ยงดู	ระหว่างกลุ่ม	626.29	2	313.31	2.99
	ภายในกลุ่ม	33308.95	318	104.75	
	รวม	33935.24	320		
ด้านโรคและวิธีป้องกันรักษา	ระหว่างกลุ่ม	896.17	2	448.08	3.92*
	ภายในกลุ่ม	36382.72	318	114.25	
	รวม	37228.89	320		
ด้านวิธีตอนสัตว์	ระหว่างกลุ่ม	143.37	2	71.67	3.93*
	ภายในกลุ่ม	5804.56	318	18.25	
	รวม	5947.93	320		

* $P < .05$

จากตารางที่ 44 แสดงว่า เกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาแตกต่างกัน มีความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตรเกี่ยวกับการผลิตสัตว์ในด้านต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านโรคและวิธีป้องกันรักษา และด้านวิธีตอนสัตว์ สำหรับความแตกต่างด้านโรคและวิธีป้องกันรักษาได้ทดสอบด้วยวิธีเชฟเฟ (Scheffe-Test) แล้วปรากฏว่า ไม่มีคู่ใดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 45 ค่าเฉลี่ยความแตกต่างของคะแนนความต้องการรับบริการทางวิชาการ
เกษตรกรเกี่ยวกับการผลิตสัตว์ด้านวิธีตอนสัตว์ ของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่
บ้านที่มีระดับการพัฒนาต่างกัน

ประเภทของเกษตรกรที่อยู่ใน หมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนา		X_1	X_2	X_3
ก้าวหน้า	$X_1 = 14.66$	-	1.14	0.25
ปานกลาง	$X_2 = 15.80$		-	1.39 *
ล่าช้า	$X_3 = 14.41$			

* $P < .05$

จากตารางที่ 45 แสดงว่า ค่าเฉลี่ยความแตกต่างของคะแนนความต้องการรับ
บริการทางวิชาการเกษตรกรเกี่ยวกับการผลิตสัตว์ ด้านวิธีการตอนสัตว์ของเกษตรกรที่อยู่ในหมู่
บ้านที่มีระดับการพัฒนาปานกลาง แตกต่างจากค่าเฉลี่ยของคะแนนความต้องการของเกษตรกร
ที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับพัฒนาล่าช้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเกษตรกรที่
อยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับพัฒนาปานกลาง มีความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตรกรเกี่ยวกับการ
การผลิตสัตว์ด้านวิธีการตอนสัตว์สูงกว่าเกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านที่ระดับการพัฒนาล่าช้า

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะของ เกษตรกรเกี่ยวกับความต้องการรับบริการทางวิชาการ เกษตรในด้านต่าง ๆ

จากแบบสอบถามจำนวน 321 ฉบับ มีผู้เขียนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตรมา 26 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 8.09 ผลสรุปข้อเสนอแนะความต้องการรับบริการทางวิชาการเกษตรมีดังนี้

ข้อเสนอแนะด้านการผลิตทางการเกษตร

1. ควรจัดให้มีการให้บริการความรู้เรื่องการปลูกยางพารา (n = 20)
2. ควรจัดให้มีการบริการความรู้ทางด้านช่าง เช่น ช่างไม้ ช่างปูน และช่างไฟฟ้า เป็นต้น (n = 15)
3. ควรจัดให้มีการให้บริการความรู้เรื่องการปลูกมะม่วง (n = 8)
4. ควรจัดให้มีการให้บริการความรู้เรื่องการปลูกพืชผักพื้นบ้านต่าง ๆ เช่น ผักหวาน ผักกุ่ม และผักเสี้ยน เป็นต้น (n = 3)

ข้อเสนอแนะด้านการจัดการไร่นา

1. ควรจัดให้มีการบริการความรู้เรื่องกฎหมายที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน (n = 18)
2. ควรจัดให้มีการให้บริการความรู้เรื่องการวางแผนการใช้ที่ดิน เพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด (n = 9)

สำหรับข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับความต้องการรับบริการความรู้ด้านคหกรรมศาสตร์ ไม่มีผู้ตอบแบบสอบถามท่านใดให้ข้อเสนอแนะ

นอกจากนี้ยังมีผู้ตอบแบบสอบถามบางท่านได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ในการให้บริการความรู้เรื่องการเกษตรต่าง ๆ ควรเน้นในเรื่องการปฏิบัติให้มากเพื่อเกษตรกรจะสามารถเข้าใจได้ง่ายขึ้น